

SAMORZĄD WOJEWÓDZTWA
WIELKOPOLSKIEGO

WOJEWÓDZKI URZĄD PRACY
W POZNANIU

Zapotrzebowanie na pracowników zgłoszone do wielkopolskich służb zatrudnienia w 2018 r.

Wyniki analizy ofert pracy dostępnych
w powiatowych urzędach pracy, agencjach
zatrudnienia

Spis treści

Wstęp	3
Popyt na pracę w województwie wielkopolskim	5
Oferty pracy w powiatowych urzędach pracy.....	10
Oferty pracy w Agencjach Zatrudnienia	26
Oferty agencji pracy tymczasowej.....	30
Oferty pracy w internecie	33
Podsumowanie	42
ZAŁĄCZNIK NR 1.....	44

Wstęp

Jednym z zadań samorządu województwa, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1482, z późn. zm.), jest m.in. badanie przez wojewódzkie urzędy pracy zapotrzebowania na pracę w celu podniesienia efektywności prowadzonych działań na rzecz wzrostu i promocji zatrudnienia (art.8 ust.1 pkt.3). Niniejszy raport dotyczy analizy zapotrzebowania na pracowników w województwie wielkopolskim w 2018 r. i został opracowany na podstawie danych zbieranych cyklicznie przez :

1. powiatowe urzędy pracy w systemie informatycznym Syriusz
2. Krajowy Rejestr Agencji Zatrudnienia (KRAZ)

oraz na podstawie:

3. badania internetowych ofert pracy z 2018 r., przeprowadzonego na potrzeby Monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych na lokalnym rynku pracy,
4. badania własnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu na podstawie ankietowego wywiadu wśród ekspertów – pracowników powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim.

Celem raportu jest przedstawienie wyników z monitorowania popytu na pracę w województwie wielkopolskim oraz ocena sytuacji w tym zakresie.

W opracowaniu dokonano analizy ofert pracy dostępnych na wielkopolskim rynku pracy z wykorzystaniem wybranych źródeł. Należy pamiętać o pewnych założeniach mających wpływ na różną interpretację informacji dotyczących popytu na pracę:

- oferty pracy w powiatowych urzędach pracy są jednoznaczne z wolnymi miejscami pracy,
- sprawozdania dotyczące ofert pracy w agencjach zatrudnienia dotyczą już obsadzonych stanowisk pracy; osobno prowadzi się statystyki dotyczące liczby zatrudnionych osób bezrobotnych oraz liczby wolnych stanowisk pracy jakie zostały obsadzone,
- oferty pracy w internecie mogą dotyczyć więcej niż jednego miejsca pracy, jednak nie zawsze ogłoszenie zawiera taką informację.

Podstawowe skróty użyte w dalszej części opracowania:

PUP – Powiatowy Urząd Pracy

WUP – Wojewódzki Urząd Pracy

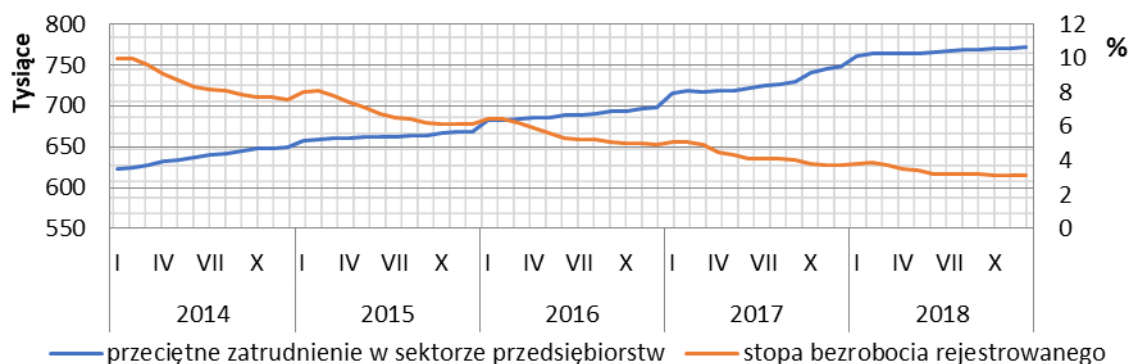
GUS – Główny Urząd Statystyczny

KZiS – Klasyfikacja Zawodów i Specjalności na Potrzeby Rynku Pracy 2014 r.

Popyt na pracę w województwie wielkopolskim

Popyt na pracę oznacza liczbę osób, jaką pracodawcy są gotowi zatrudnić w zamian za określone wynagrodzenie. Zapotrzebowanie gospodarki na potencjał ludzi zdolnych do pracy w ostatnich latach wyraźnie wykazuje tendencję wzrostową, co wymusza zmiany na rynku pracy nie tylko lokalnie, ale również w skali całego kraju. Obserwowany w województwie wielkopolskim kierunek, mierzony współzależnymi wskaźnikami, takimi jak: spadek stopy bezrobocia rejestrowanego, wzrost zatrudnienia czy wzrost przeciętnego wynagrodzenia, wskazuje wciąż utrzymującą się, dobrą kondycję rynku pracy w regionie. Niemniej jednak, zauważalne tempo spadku bezrobocia zwalnia. Jest to związane z coraz trudniejszą aktywizacją osób, które pozostają w rejestrach, ale również z niedopasowaniem części z nich - ich kwalifikacji i umiejętności zawodowych do potrzeb współczesnego rynku. Równocześnie, ze względu m.in. na czynniki demograficzne, duża część pracodawców mierzy się obecnie z brakami predysponowanych kandydatów na oferowane stanowiska pracy.

Wykres 1 Zestawienie przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw oraz stopy bezrobocia rejestrowanego na przestrzeni lat 2014-2018

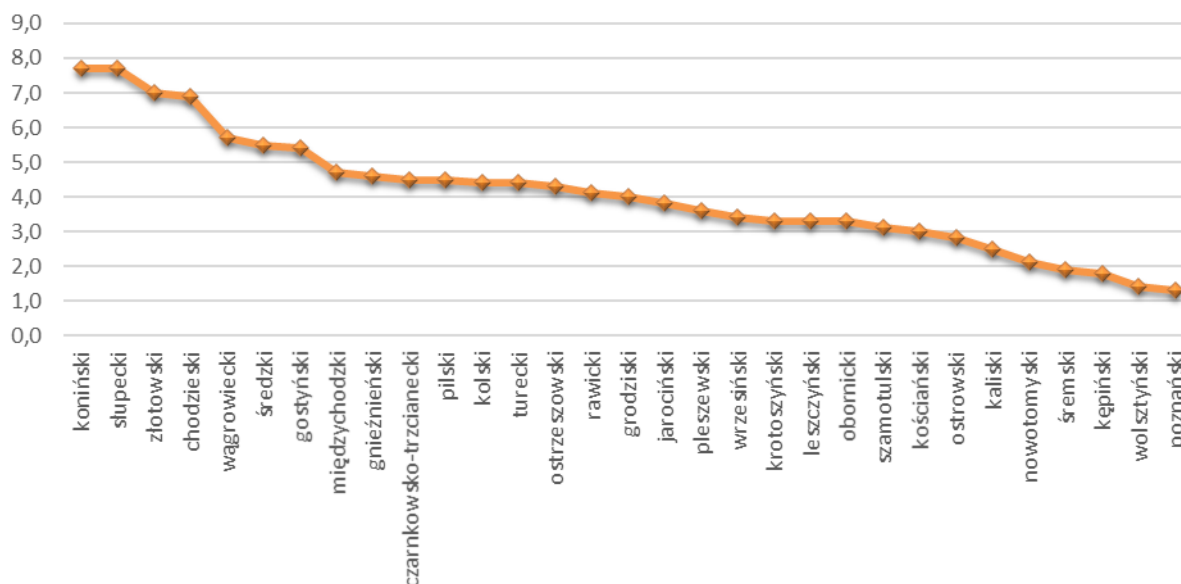

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych GUS BDL

Na koniec roku 2018 stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim wyniosła 3,2% i od lat sukcesywnie spada. W skali roku wskaźnik ten przewidywalnie zmniejszył się (0,5 p. p.). W dalszym ciągu, należy spodziewać się wyhamowywania tego wskaźnika.

Natężenie wartości stopy bezrobocia nie jest jednorodne dla całego regionu. W północno - wschodniej części skupiają się jednostki terytorialne, w których wskaźnik ten najbardziej przekracza średnią wartość przyjętą dla województwa w grudniu 2018 r. Sytuacja ta dotyczy głównie powiatów: konińskiego (7,7%), słupeckiego (7,7%), złotowskiego (6,9%) oraz chodzieskiego (6,8%). Natomiast, w minionym roku, skala bezrobocia rejestrowanego najbardziej pozytywne wartości osiągnęła w centralnej, zachodniej i południowej części województwa. W tym zakresie, odpowiednio, wyróżniały się powiaty: poznański (1,2%), wolsztyński (1,4%) czy kępiński (1,8%).

Wykres 2 Stopa bezrobocia rejestrowanego wg powiatów województwa wielkopolskiego w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych GUS BDL

W grudniu 2018 r. wg danych GUS, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 772,2 tys. osób. W porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. nastąpił wzrost o 3,2%.

W strukturze zatrudnienia województwa wielkopolskiego niezmiennie dominują dwie sekcje:

- przetwórstwo przemysłowe - z liczbą zatrudnionych na poziomie blisko 317 tys., tj. 41,1% ogółu osób zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw,
- handel; naprawa pojazdów samochodowych - z liczbą zatrudnionych na poziomie niespełna 242 tys., tj. 31,3% ogółu zatrudnionych w sektorze przedsiębiorstw.

Tabela 1 Dynamika zmian liczby osób zatrudnionych wg przeciętnego zatrudnienia w sektorze przedsiębiorstw w latach 2017 – 2018

	ogółem	przemysł ogółem	przemysł - przetwórstwo przemysłowe	budownictwo	handel; naprawa pojazdów samochodowych	zakwaterowanie i gastronomia	obsługa rynku nieruchomości	działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	administrowanie i działalność wspierająca
[osoba]									
XII 2017	748298	333600	309583	36703	231412	6218	7786	14142	32938
XII 2018	772211	341516	317150	36633	241988	6601	7097	15034	31575
zmiana liczby zatrudnionych w skali roku	23913	7916	7567	-70	10576	383	-689	892	-1363
% spadek/ wzrost zatrudnienia w skali roku	3,20	2,37	2,44	-0,19	4,57	6,16	-8,85	6,31	-4,14

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie danych GUS BDL

W badanym okresie, najwyższy wzrost zatrudnienia odnotowano w sekcjach: działalność profesjonalna, naukowa i techniczna (o 6,31% w skali roku) oraz zakwaterowanie i gastronomia (o 6,16% w skali roku).

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w ostatnim miesiącu 2018 r. w sektorze przedsiębiorstw w regionie, wg danych GUS wyniosło 4 695,22 zł i w stosunku do poprzedniego roku zwiększyło się o 6,3%. Najwyższy wzrost ww. wskaźnika, w porównaniu do analogicznego okresu 2017 r., zanotowano dla

budownictwa (↑ o 16,9%) oraz w sektorze - administrowanie i działalności wspierająca (↑ o 16,6%).

W 2018 roku wzrosła także liczba podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON w woj. wielkopolskim. W odniesieniu do statystyk GUS, w końcu grudnia 2018 r., ich liczba wyniosła 429,7 tys., co oznacza wzrost o 1,8% w skali roku. Zestawienie liczby podmiotów gospodarki narodowej wg poszczególnych sekcji i działów Polskiej Klasyfikacji Działalności (2007) wskazuje, że 23% podmiotów zarejestrowanych było w sekcji handel; naprawa pojazdów samochodowych (z czego największa liczba w dziale - handel detaliczny z wyłączeniem handlu detalicznego pojazdami samochodowymi), blisko 14% - w sekcji budownictwo (z czego największa liczba w dziale – roboty budowlane specjalistyczne), a 10% zajmowało się działalnością profesjonalną, naukową i techniczną (z czego największa liczba w dziale – działalność prawnicza, rachunkowo - księgową i doradztwo podatkowe). Ze względu na rozmieszczenie, najwięcej podmiotów działało na terenie powiatu Miasto Poznań - 26% i powiatu poznańskiego - 14,0%, najmniej natomiast wskazywało siedzibę w powiecie międzychodzkiem (0,8% ogółu podmiotów w województwie). Podobnie jak w kraju, zdecydowaną większość podmiotów gospodarczych w Wielkopolsce stanowiły mikroprzedsiębiorstwa, zatrudniające mniej niż 10 pracowników. W 2018 r. ich udział w strukturze podmiotów funkcjonujących w regionie osiągnął poziom 95,7% (411,3 tys. podmiotów), a więc podobnie jak w kraju – 96,0%. Przedsiębiorstwa małe (15,0 tys. podmiotów) i średnie (2,9 tys. podmiotów), zatrudniające odpowiednio 10-49 i 50-249 pracowników, stanowiły łącznie 4,2% wszystkich przedsiębiorstw, a przedsiębiorstwa duże, zatrudniające powyżej 249 pracowników – 0,1% pracowników.

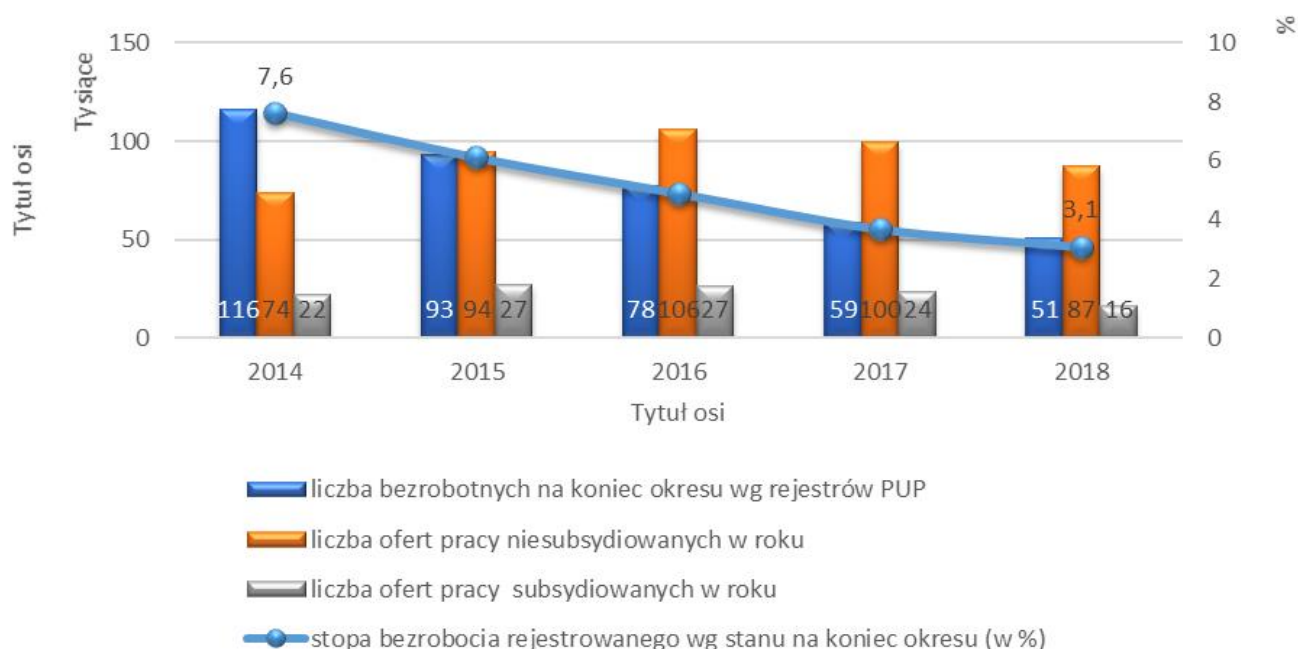
Chociaż Wielkopolska wyróżnia się na tle kraju wysokim poziomem przedsiębiorczości, o czym może świadczyć systematycznie wzrastająca liczba podmiotów gospodarczych funkcjonujących na jej obszarze (w tym utrzymująca się na relatywnie wysokim poziomie liczba przedsiębiorstw z udziałem kapitału zagranicznego), to jednak ich rozmieszczenie na terenie województwa nie jest równomierne. Większość z nich koncentruje się w centralnej części regionu, uznawanej za lokomotywę rozwoju Wielkopolski.

Równoległe do pozytywnej sytuacji gospodarczej w regionie, mającej korzystny wpływ na rynek pracy, utrzymuje się trend demograficzny, w zasadzie obserwowany w całym kraju, dotyczący zjawiska zwanego „starzeniem się społeczeństwa”. Stale niskie współczynniki urodzeń oraz dłuższe średnie trwanie życia zmieniają strukturę wiekową w regionie. Najważniejszą zmianą społeczną w najbliższym czasie, będzie wyraźne przekształcenie w znacznie starszą strukturę ludności, co jest skutkiem zmian demograficznych. W rezultacie, w całym kraju maleje odsetek osób w wieku produkcyjnym, a wzrasta relatywnie liczebność osób w wieku poprodukcyjnym. To z kolei doprowadzi do zwiększonego obciążenia osób w wieku produkcyjnym wydatkami socjalnymi na rzecz osób starzejących się.

Oferty pracy w powiatowych urzędach pracy

Rok 2018 w województwie wielkopolskim był kolejnym rokiem z rzędu z zanotowanym wyraźnym spadkiem stopy bezrobocia rejestrowanego¹ i spadkiem liczby osób bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy. Łącznie w badanym okresie do powiatowych urzędów pracy w województwie wpłynęły 103 342 oferty pracy, z czego 16 258 (tj. 16%) dotyczyło ofert subsydiowanych.

Wykres 3 Zestawienie stanu osób bezrobotnych z liczbą ofert pracy oraz stopą bezrobocia rejestrowanego w latach 2014-2018

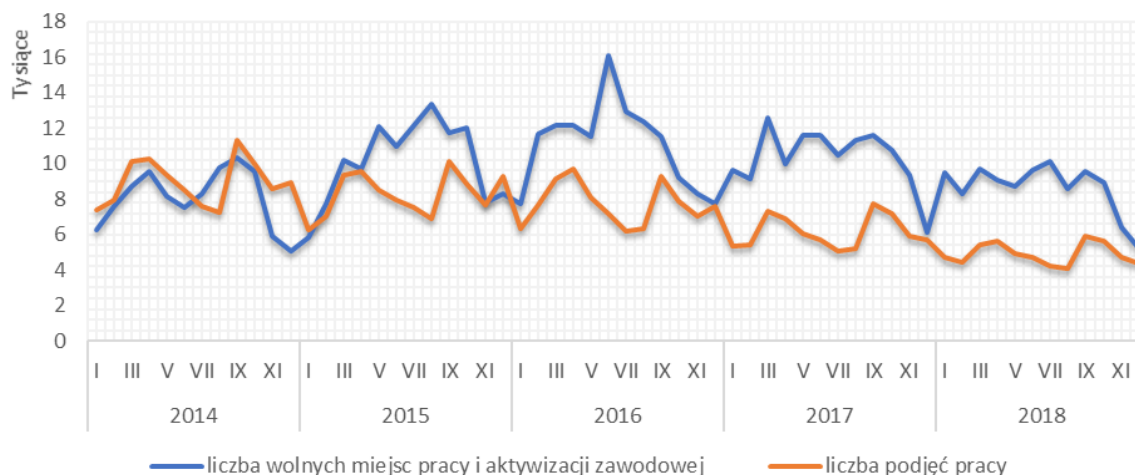
Źródło: Opracowania własne WUP w Poznaniu na podstawie załącznika 3 do MRPiPS-01 oraz danych GUS

W porównaniu do 2017 roku publiczne służby zatrudnienia zanotowały spadek zgłoszonych wolnych miejsc pracy i aktywizacji zawodowej. Sukcesywnie spada także liczba podjęć pracy, a jest to efekt konsekwentnie kurczącej się grupy osób bezrobotnych. Relacja liczby ofert pracy oraz podjęć pracy w latach 2014 – 2018 została przedstawiona na wykresie 4. Występowanie ofert pracy w powiatowych urzędach pracy charakteryzuje się pewną sezonowością, większa aktywność

¹ Stopa bezrobocia rejestrowanego jest to stosunek liczby bezrobotnych zarejestrowanych w powiatowych urzędach pracy do liczby cywilnej ludności aktywnej zawodowo w regionie.

pracodawców pojawia się w sezonie wiosenno – letnim, a spadek liczby ofert następuje zimą, na przełomie roku.

Wykres 4 Oferty i podjęcia pracy w latach 2014-2018 w ujęciu miesięcznym

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Wielkopolskie firmy bardzo chętnie rekrutują i zatrudniają cudzoziemców ze względu na konieczność utrzymania poziomu rozwoju swoich firm oraz w związku z mocno odczuwalnym na rynku pracy brakiem odpowiednich kandydatów na oferowane stanowiska. W 2018 r. zarejestrowano w Wielkopolsce łącznie 165 669 oświadczeń o powierzeniu wykonywania pracy cudzoziemcowi (w odniesieniu do roku poprzedniego, urzędy pracy zarejestrowały ponad dziewięcioprocentowy spadek wydanych oświadczeń). Wśród cudzoziemców na wielkopolskim rynku dominują obywatele Ukrainy. Najtrudniej jest obsadzić wolne miejsca pracy w handlu, przemyśle czy budownictwie (kluczowych branżach regionu). Z uwagi na znaczny deficyt pracowników, zarówno wykwalifikowanych jak i wykonujących prace proste, obcokrajowcy stali się cennym źródłem zasobu rąk do pracy w całym regionie. Ta tendencja będzie się utrzymywać wraz ze wzrostem gospodarczym i deficytem pracowników wywołanym trudną sytuacją demograficzną zapoczątkowaną w latach 90-tych ubiegłego wieku oraz w związku z emigracją zarobkową.

W tabeli 2 (poniżej) przedstawiono liczbę ofert, jakie wpłynęły do powiatowych urzędów pracy w 2018 r. według wielkich grup zgodnie z Klasyfikacją zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy z 2014 roku. Najwięcej wolnych miejsc pracy

pozostających w dyspozycji PUP skierowana była do kandydatów nie posiadających studiów wyższych i wyższych kwalifikacji. Najczęściej pracodawcy poszukiwali pracowników wykonujących prace proste (niecałe 26 tys. wolnych miejsc pracy²).

Niewiele mniej ofert (nieco ponad 24,5 tys.) skierowano do robotników przemysłowych i rzemieślników, przy czym dodatkowo zaobserwować można, iż osoby bezrobotne zakwalifikowane do tej grupy, stosunkowo licznie występują w rejestrach powiatowych urzędów pracy.

Zarejestrowani bezrobotni, nieposiadający kwalifikacji do wykonywania jakiegokolwiek zawodu (poświadczonych dyplomem, świadectwem, zaświadczeniem instytucji szkoleniowej lub innym dokumentem uprawniającym do wykonywania zawodu), stanowiły w 2018 roku, blisko 12% osób widniejących w rejestrach. W strukturze wykształcenia tych osób, największy odsetek zakończyło edukację na poziomie gimnazjalnym i poniżej (28%). Wysoki jest również odsetek bezrobotnych bez zawodu, którzy posiadają wykształcenie średnie ogólnokształcące (25%). Natomiast, niewiele osób bezrobotnych bez zawodu posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (2%) oraz wyższe (2%). Sytuacja taka jest spowodowana ukończeniem szkoły średniej i zaprzestaniem edukacji na tym poziomie, a także ukończeniem szkoły lub uczelni, ale bez potwierdzenia kwalifikacji (czyli bez zdania/przystąpienia do egzaminu lub nie napisaniem pracy dyplomowej).

W zakresie pracy subsydiowanej, największą liczbę ofert (niecałe 5 tys.) miała do dyspozycji grupa pracowników usług i sprzedawców, w tym najwięcej dla sprzedawców sklepowych – 1 642 i gospodarzy budynków 1 593. To właśnie przedstawiciele usług, najliczniej występowali w rejestrach powiatowych urzędów pracy w 2018 roku (nieco ponad 12 tys. osób).

W ogólnym zestawieniu ofert pracy za miniony rok, jakie pozostawały w dyspozycji PUP, najmniej skierowanych było do kierowników (762 oferty), rolników (1 338 ofert) oraz specjalistów (4 198 ofert).

² W statystyce publicznej jedna oferta pracy jest równoznaczna z jednym wolnym miejscem pracy.

Tabela 2 Wielkie grupy zawodowe do których skierowano najwięcej ofert pracy w PUP w 2018 r.

nazwa wielkiej grupy zawodowej	liczba ofert pracy	w tym subsydiowane	liczba osób bezrobotnych
Pracownicy wykonujący prac proste	25877	1840	4454
Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	24536	2318	10905
Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	16398	706	2288
Pracownicy usług i sprzedawcy	15179	4995	12217
Pracownicy biurowi	9212	3483	2116
Technicy i inny średni personel	6034	1798	6299
Specjaliści	4189	914	5230
Rolnicy, ogrodnicy leśnicy i rybacy	1338	178	1112
Władze publiczne, wyżsi urzędnicy, kierownicy	579	26	336
Siły zbrojne	0	0	15
Bez zawodu	0	0	5895
Razem	103342	16258	50867

Źródło: Opracowanie własne WUP na podstawie sprawozdania zał. 3 do MRPiPS-01

Analiza ofert pracy według elementarnych grup zawodowych KZiS wykazała, iż w roku 2018, najczęściej wolne miejsca pracy zgłaszano dla *pracowników wykonujących prace proste* (5 316 ofert pracy), *sprzedawców sklepowych* (5 172), *magazynierów* (3 746), *pracowników obsługi biurowej* (3 512), a także dla robotników wykonujących prace proste w przemyśle (3 374) oraz pomocy i sprzątaczek biurowych, hotelowych i pokrewnych (3 319).

W grupie zawodów *sprzedawcy sklepowi* liczba osób bezrobotnych przewyższa w największym stopniu liczbę ofert pracy. Wiele wskazuje na fakt występowania sporej rotacji pracowniczej osób na tym stanowisku spowodowanej niesatysfakcjonującymi warunkami pracy. Często ograniczeniem w podjęciu zatrudnienia w roli ekspedienta jest zmianowy charakter pracy oraz wymagana dyspozycyjność, które to często stanowią barierę dla niemałej grupy osób mających pod opieką osoby zależne (głównie dzieci). Sytuację w tej grupie zawodów należałoby powiązać także z odejściem kobiet z rynku pracy w wyniku korzystania z oferty świadczeń socjalnych. Ponadto, duża liczba osób bezrobotnych to efekt rejestracji wg ostatnio wykonywanego zawodu, a zawód sprzedawcy jest często podejmowany przez osoby nie posiadające wykształcenia w tym kierunku.

Kolejnymi grupami zawodów, w których zanotowano wyższą liczbę osób bezrobotnych w stosunku do napływu ofert pracy są: ślusarze i pokrewni, stolarze

meblowi i pokrewni, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, elektromechanicy i elektromonterzy, tapicerzy i pokrewni, malarze budowlani i pokrewni, kelnerzy, fryzjerzy, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych oraz kosmetyczki. Na te statystyki wpływ może mieć wiele czynników, m.in. sezonowość wykonywanego zawodu, charakter zawodu bardziej sprzyjający samozatrudnieniu niż świadczeniu pracy na rzecz innego pracodawcy, predyspozycje fizyczne, wiek, brak chęci do wykonywania zawodu, niedostosowanie oferty kształcenia do potrzeb rynku pracy oraz na wysokie oczekiwania pracodawców, które nie są spełniane przez kandydatów.

Tabela 3 Elementarne grupy zawodów, do których skierowano najwięcej ofert pracy za pośrednictwem PUP w 2018 r.

kod	nazwa grupy zawodowej	liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w okresie sprawozdawczym w grupie	liczba ofert pracy	w tym subsydiowanych
9629	Pracownicy wykonujący prace proste	729	5316	148
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	12396	5172	1642
4321	Magazynierzy i pokrewni	1309	3746	423
4110	Pracownicy obsługi biurowej	1670	3512	2260
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1955	3374	120
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1160	3319	256
5153	Gospodarze budynków	1469	2650	1593
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	904	2519	87
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	1498	2152	420
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	635	2123	135
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	878	1942	83
7112	Murarze i pokrewni	1700	1930	231
7222	Ślusarze i pokrewni	2290	1849	136
7212	Spawacze i pokrewni	314	1625	49
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	2158	1574	281
9129	Pracownicy zajmujący się sprzątniem	36	1533	24
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	410	1497	39
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	683	1480	25
8219	Monterzy	218	1419	79
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	388	1317	44
5120	Kucharze	3310	1241	289
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	880	1204	122
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	141	1146	31
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	329	1110	16
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	154	1073	38

9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	561	1052	28
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	183	985	18
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	548	981	72
8172	Operatorzy maszyn i urządzeń do obróbki drewna	206	958	56
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	133	951	31
9214	Robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie	174	940	53
9412	Pomoce kuchenne	391	935	330
9411	Pracownicy przygotowujący posiłki typu fast food	86	932	25
8153	Operatorzy maszyn do szycia	265	930	90
9334	Układacze towarów na półkach	74	823	27
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni	493	744	180
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	2886	741	224
8213	Monterzy sprzętu elektronicznego	269	723	10
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	461	669	30
7412	Elektromechanicy i elektrycy	1080	660	56
7534	Tapicerzy i pokrewni	651	647	59
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	620	632	437
9212	Robotnicy wykonujący prace proste w hodowli zwierząt	48	630	9
6113	Ogrodnicy	564	623	134
7119	Robotnicy robót stanu surowego i pokrewni	117	610	19
7131	Malarze budowlani i pokrewni	1149	602	91
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	134	586	17
5131	Kelnerzy	691	578	166
5141	Fryzjerzy	2332	572	244
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	654	572	37
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	314	551	118
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	84	551	8
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	94	547	27
5142	Kosmetyczki i pokrewni	566	526	272
8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	224	504	6

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie sprawozdania zał. 3 do MRPIPS-01. W tabeli umieszczone tylko te zawody, na które popyt w postaci liczby ofert pracy był wyższy od 500

Zgodnie z podziałem wg sekcji PKD, najwyższy udział ofert pracy w 2018 r. dotyczył stanowisk w przetwórstwie przemysłowym i w zakresie usług administrowania i działalności wspierającej - w obu sekcjach było to 24% ogółu zgłoszonych miejsc. Tak wysoki udział ofert pracy w sekcji usług administrowania wynika z występowania w niej działalności agencji pracy tymczasowej, które pozyskują i realizują coraz więcej ofert na wielkopolskim rynku pracy. Jednak trzeba mieć

świadomość, że osoby zatrudnione w takiej formule, pracę wykonują w innych sekcjach gospodarki, najczęściej w przemyśle i rolnictwie. Stale wysoki, 13-procentowy udział ofert na wielkopolskim rynku pracy utrzymuje sekcja handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle. W stosunku do roku 2017, udział zapotrzebowania na pracowników w sekcji budownictwo wzrósł, mimo iż nominalnie spadła liczba miejsc pracy w stosunku rok do roku. Sytuację tę należy tłumaczyć spadkiem ogólnej liczby ofert pracy wg sekcji PKD w roku 2018.

W kontekście analizy udziału ofert subsydiowanych w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert wg sekcji, najwyższy wskaźnik, ponownie charakteryzuje administracja publiczna i obrona narodowa, gdzie osiąga wartość 69%. Natomiast udział sektorów: opieka zdrowotna i pomoc społeczna oraz pozostała działalność usługowa, oscyluje w granicach 39% dla każdej sekcji.

Tabela 4 Osoby bezrobotne i oferty pracy wg sekcji PKD w 2018 r.

nazwa sekcji PKD	liczba osób bezrobotnych w okresie sprawozdawczym	liczba zgłoszonych wolnych miejsc pracy - ogółem	w tym subsydiowane	udział ofert subsydiowanych w danej sekcji PKD
Przetwórstwo przemysłowe	20987	24569	1870	8%
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	7794	24533	464	2%
Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	19233	13782	3431	25%
Budownictwo	7982	10931	1514	14%
Transport i gospodarka magazynowa	3067	4700	491	10%
Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	3476	3979	2740	69%
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	3261	3953	770	19%
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	2708	3133	829	26%
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	2314	2945	1151	39%
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	5005	2900	298	10%
Edukacja	2595	2314	743	32%
Pozostała działalność usługowa	5436	2053	793	39%
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	1172	815	302	37%
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	796	733	231	32%
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	732	685	262	38%
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	557	548	192	35%

Informacja i komunikacja	874	488	142	29%
Górnictwo i wydobywanie	137	188	25	13%
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych	251	78	8	10%
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	31	15	2	13%
Organizacje i zespoły eksterytorialne	15	0	0	-
Ogółem	88423	103342	16258	16%

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie sprawozdania MRPIPS-01 zał. 2

W ramach cyklicznych badań realizowanych przez WUP w Poznaniu w 2019 r. przeprowadzono badanie dotyczące jakości i charakterystyki ofert pracy. Zapytano kluczowych pracowników powiatowych urzędów pracy województwa wielkopolskiego o jakość ofert pracy zgłaszanych do urzędów pracy w 2018 r. w województwie oraz o przebieg współpracy z pracodawcami w tym zakresie. W wyniku przeprowadzonego badania ankietowego stwierdzono, że w skali województwa blisko 14% wszystkich ofert pracy było skierowanych z agencji pracy. Najaktywniej agencje współpracowały z Powiatowym Urzędem Pracy w Czarnkowie, oferując 44% wolnych miejsc pracy będących w dyspozycji tego urzędu. W powiecie śremskim agencje zgłosiły 35% wszystkich ofert, a w grodziskim i słupeckim 34%. Najmniejszym zainteresowaniem ze strony agencji cieszył się urząd pracy w powiecie rawickim, a w powiatach chodzieskim, kolskim, nowotomyskim i wolsztyńskim udział ofert pracy z agencji wyniósł mniej niż 1% wszystkich ofert pracy. Wszystkie wolne stanowiska oferowane przez agencje zostały obsadzone w powiecie kolskim i wągrowieckim. Także w powiecie szamotulskim udział zrealizowanych ofert uplasował się na wysokiej pozycji, osiągając 94%.

Ani jedno stanowisko pracy oferowane przez agencje pracy nie zostało obsadzone w powiatach: chodzieskim, kępińskim, konińskim, kościańskim, ostrzeszowskim, pilskim, rawickim, wolsztyńskim i złotowskim.

Tabela 5 Udział zgłoszonych przez agencje pracy wolnych stanowisk w poszczególnych powiatach woj. wielkopolskiego w 2018 r.

powiat	udział ofert pracy zgłoszonych przez agencje pracy	udział zrealizowanych ofert zgłoszonych przez agencje pracy
chodzieski	0,6%	0,0%
czarnkowsko-trzcianecki	44,2%	2,1%
gnieźnieński	14,5%	28,9%
gostyński	5,7%	11,5%
grodziski	33,9%	1,0%
jarociński	11,4%	7,7%
kaliski	13,5%	2,3%
kępiński	4,5%	0,0%
kolski	0,9%	100,0%
koniński	27,2%	0,0%
kościański	13,8%	0,0%
krotoszyński	5,0%	1,7%
leszczyński	3,3%	1,8%
międzychodzki	16,0%	1,0%
nowotomyski	0,6%	38,5%
obornicki	4,0%	2,6%
ostrowski	5,9%	1,8%
ostrzeszowski	21,5%	0,0%
piłski	1,1%	0,0%
pleszewski	10,3%	17,6%
poznański	21,1%	2,3%
rawicki	0,0%	0,0%
słupecki	33,9%	30,8%
szamotulski	6,6%	94,4%
średzki	2,1%	4,2%
śremski	35,2%	1,5%
turecki	1,1%	8,3%
wągrowiecki	23,5%	100,0%
wolsztyński	0,5%	0,0%
wrzesiński	22,8%	54,7%
złotowski	14,0%	0,0%
województwo	13,8%	9,4%

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie wyników ankiety wśród pracowników powiatowych urzędów pracy w woj. wielkopolskim

W wyniku przeprowadzonego badania ankietowego zaobserwowano, że w większości powiatów (29) dominowały oferty zatrudnienia w formie umowy o pracę. Najwyższy odsetek tego rodzaju ofert (powyżej 90%) zanotowano w powiatach: kolskim, ostrowskim oraz wrzesińskim. Natomiast najniższy udział ww. ofert wystąpił w powiecie międzychodzkiem (8%). Średnia dla województwa wyniosła 70%.

We wszystkich powiatach województwa ponad połowa ofert zgłaszanych do PUP dotyczyła zatrudnienia w pełnym wymiarze etatu. Najwyższy odsetek takich ofert (powyżej 90%) zanotowano w powiatach: czarnkowsko-trzcianeckim, jarocińskim, konińskim i wrzesińskim. Z kolei najniższy odsetek pełnowymiarowych etatów wśród ogółu ofert pracy w PUP odnotowano w powiecie kępińskim (50%).

Ogłoszenia dotyczące pracy tymczasowej w skali województwa stanowiły 21% i w większości powiatów miały niski udział. Jednakże wystąpiły 3 powiaty, które stanowią odstępstwo w tym zakresie, należą do nich: międzychodzki, ostrowski i wrzesiński.

Najwyższy odsetek ofert pracy, w których od kandydatów wymagano wyższego wykształcenia zarejestrowano w powiatach: słupeckim (17%), międzychodzkiem (12%), i wągrowieckim (12%). W większości województwa udział takich ofert był niższy niż 10%.

Średnia ofert tzw. pracy zmianowej w województwie w badanym okresie wyniosła 32%, jednak rozrzut w poszczególnych powiatach, podobnie jak w roku 2017, wahał się od 7% w leszczyńskim do 77% w śremskim, co może być spowodowane różnym skoncentrowaniem zakładów produkcyjnych działających w systemie zmianowym. Oferty na stanowiska pracy w systemie zmianowym najliczniej pojawiały się w powiatach: śremskim, średzkim, tureckim i konińskim.

Tabela 6 Procentowy udział wolnych stanowisk pracy w ogólnej liczbie zgłoszonych ofert wg powiatów województwa wielkopolskiego w 2018r, z wyszczególnieniem wybranych kategorii ofert: umowa o pracę, praca tymczasowa, pełen etet, wukształcenie wyższe, praca zmianowa i w systemie prowizyjnym.

powiat	umowa o prace	praca tymczasowa	pełen etat	wykształcenie wyższe	praca zmianowa	system prowizyjny
chodzieski	76,7%	23,3%	75,3%	10,6%	49,9%	24,2%
czarnkowsko-trzcianecki	73,2%	8,3%	98,0%	2,8%	38,9%	0,2%
gnieźniński	84,4%	7,9%	87,3%	10,0%	41,4%	0,8%
gostyński	54,2%	29,2%	80,4%	3,0%	28,8%	0,5%
grodziski	58,2%	33,9%	56,5%	3,3%	22,8%	0,0%
jarociński	75,5%	9,7%	97,0%	4,6%	43,3%	0,7%
kaliski	77,7%	13,5%	72,5%	8,5%	37,2%	0,0%
kępiński	82,3%	4,4%	50,4%	4,6%	19,1%	0,4%
kolski	93,0%	8,7%	85,3%	9,0%	25,0%	0,0%
koniński	69,8%	34,1%	97,2%	4,7%	54,8%	0,0%
kościański	66,8%	0,0%	65,4%	2,2%	21,3%	0,0%
krotoszyński	79,0%	4,9%	70,0%	2,9%	21,1%	0,2%
leszczyński	63,5%	0,0%	61,5%	3,4%	6,9%	0,1%
międzychodzki	7,7%	92,3%	64,4%	11,7%	24,5%	0,0%
nowotomyski	86,1%	8,4%	81,1%	7,2%	48,8%	0,0%
obornicki	73,1%	4,0%	68,8%	3,6%	27,9%	0,0%
ostrowski	91,2%	83,7%	89,3%	4,9%	14,8%	0,5%
ostrzeszowski	62,8%	21,5%	58,3%	3,4%	28,0%	0,1%
piłski	76,5%	35,6%	73,0%	8,9%	41,4%	0,0%
pleszewski	69,7%	9,7%	59,7%	3,7%	9,1%	0,0%
poznański	62,9%	15,7%	58,4%	6,2%	34,6%	0,1%
rawicki	84,9%	0,0%	82,2%	7,8%	28,1%	0,0%
słupecki	79,1%	35,2%	71,3%	16,7%	14,0%	23,8%
szamotulski	27,3%	22,0%	58,5%	1,4%	31,3%	2,2%
średzki	77,5%	8,9%	74,6%	2,2%	59,2%	17,7%
śremski	45,2%	35,2%	78,3%	3,0%	77,2%	0,0%
turecki	89,1%	0,0%	74,8%	6,5%	58,8%	5,8%
wągrowiecki	86,6%	10,9%	80,6%	11,6%	49,1%	0,0%
wolsztyński	81,5%	0,2%	86,8%	9,2%	19,5%	0,0%
wrzesiński	91,0%	76,6%	93,0%	9,1%	41,0%	0,0%
złotowski	81,5%	24,5%	79,1%	5,1%	32,4%	0,1%
województwo	69,9%	21,4%	71,2%	5,5%	32,4%	1,2%

Źródło: Opracowanie własne WUP na podstawie wyników ankiety wśród pracowników powiatowych urzędów pracy w woj. wielkopolskim

Wśród wymagań najczęściej stawianych wobec kandydatów na wolne stanowisko, pracodawcy w formularzu Zgłoszenie Krajowej Oferty Pracy, w zakresie umiejętności najczęściej wymieniali: obsługę komputera, prawo jazdy kat. B oraz uprawnienie do obsługi wózków widłowych. W gronie rzadziej wymienianych znalazły się: obsługa kasy fiskalnej, znajomość języków obcych, uprawnienia spawalnicze, znajomość rysunku technicznego, a także zdolności manualne czy obsługa urządzeń biurowych. W opozycji do tzw. umiejętności twardych, które ściśle związane są z wymaganiami merytorycznymi odnoszącymi się do konkretnego stanowiska, coraz bardziej pożądane przez pracodawców na współczesnym rynku pracy są tzw. umiejętności miękkie. Pośród poszukiwanych w 2018 roku zdecydowanie najczęściej pojawiały się: komunikatywność, współpraca w zespole, chęć/ motywacja do pracy; rzadziej w ofertach wymagano: dyspozycyjności, dobrej organizacji czasu pracy, doświadczenia, odpowiedzialności, punktualności, zaangażowania czy samodzielności.

Respondenci zostali poproszeni o wskazanie tych grup zawodów, w których według ich opinii trudno było zrealizować oferty pracy przez okres dłuższy niż miesiąc. Do grup zawodowych wg klasyfikacji KZiS, które należą do problemowych i trudno jest znaleźć kandydatów na zgłoszone wolne miejsca pracy w skali całego województwa należą: kierowcy samochodów ciężarowych, sprzedawcy sklepowi (ekspedienci), spawacze, dekarze, elektrycy budowlani, murarze, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym oraz robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle.

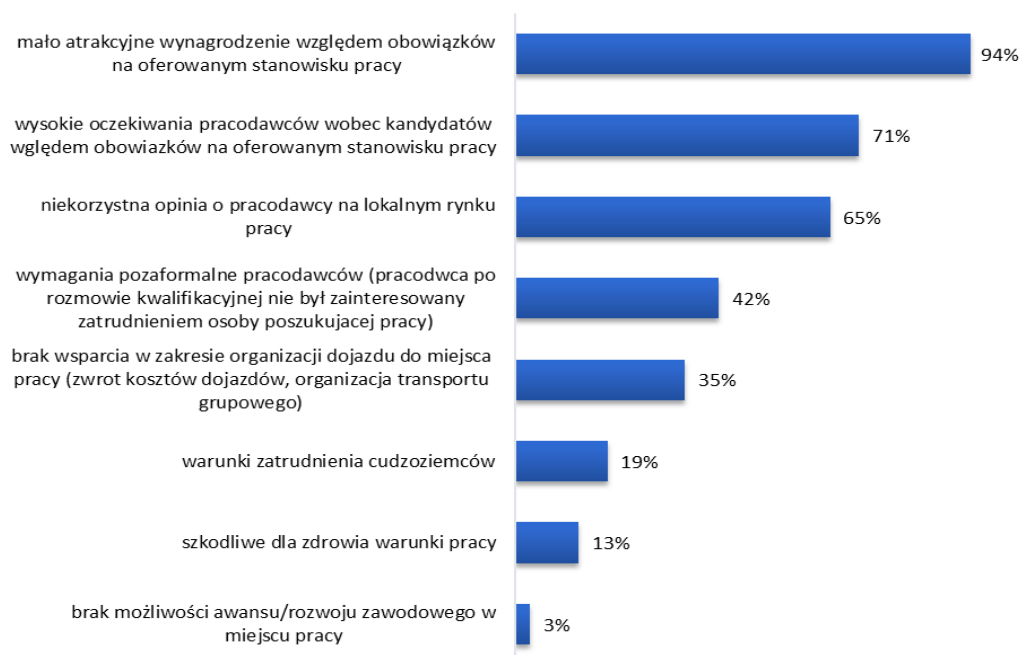
Pracownicy powiatowych urzędów pracy wskazywali na najczęściej pojawiające się przyczyny (maksymalnie 4), które według ich opinii decydowały o trudności w realizacji ofert. Dokonano tutaj rozróżnienia na przyczyny leżące po stronie pracodawcy, jak i na przyczyny leżące po stronie pracownika.

Stanowczo najczęściej podawaną przyczyną, leżącą po stronie pracodawcy, a decydującą o tym, że trudno jest obsadzić wolne stanowisko pracy, jest mało atrakcyjne wynagrodzenie w stosunku do stawianych obowiązków (wskazywana przez 94% PUP). Niektórym bezrobotnym nie opłaca się podejmować zatrudnienia, ponieważ mają inne źródła dochodu w postaci świadczeń socjalnych, których nie chcą stracić. W opinii niektórych ankietowanych bezrobotni z tego powodu są

gotowi pracować w szarej strefie. Następnym czynnikiem wpływającym na trudności w obsadzeniu wolnych miejsc pracy są zbyt wysokie wymagania wobec kandydata względem obowiązków na stanowisku. Nieodpowiednio określone wymagania w ofercie pracy zniechęcają potencjalnych kandydatów, którzy uważają, że na danym stanowisku określone wykształcenie czy umiejętności, nie są niezbędne do wykonywania czynności wskazanych w ofercie. Innym często pojawiającym się powodem po stronie pracodawcy jest niekorzystna opinia o miejscu pracy. Wielu pracodawców bowiem wykazuje lekceważące podejście do zagadnień związanych z tematem atmosfery w miejscu pracy. Natomiast w dzisiejszych czasach, opinia o pracodawcy bardzo szybko rozprzestrzenia się wieloma kanałami informacyjnymi, nie tylko w formie ustnej, ale także za pomocą pisemnych komentarzy w internecie na powstałych do tego celu portalach, aplikacjach lub przy okazji, innych publikacji, gdzie podawane są informacje na temat firmy. Wśród często wymienianych powodów nieobsadzenia oferty pracy zdarzają się przyczyny tzw. poza formalne, czyli sytuacja w której pomimo iż kandydat spełnia kryteria stawiane w ofercie, nie zostaje zatrudniony, ponieważ nie sprawił pozytywnego wrażenia na pracodawcy. Tu przyczyny mogą być najróżniejsze i choć czasem mogłyby się wydawać błahe, jednak w grupie pracowniczej te tzw. drobiazgi mogą okazać się istotne w przebiegu udanej współpracy. Również brak wsparcia w zakresie dojazdu do miejsca pracy stanowi częstą przyczynę, utrudniającą znalezienie chętnych do obsadzenia wolnych miejsc pracy.

Do najczęściej pojawiających się po stronie pracownika trudności w obsadzeniu złożonych ofert pracy, przedstawiciele powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim, tym razem wskazywali zbyt wysokie oczekiwania finansowe pracobiorców względem stawek proponowanych w ofertach pracy. Kolejno na liście, pojawiły się: brak kandydatów spełniających wymagania formalne pracodawcy (wykształcenie, doświadczenie, aktualne uprawnienia), brak dyspozycyjności pozwalającej na podjęcie pracy w oferowanym wymiarze pracy (ze względu na m. in. sprawowanie opieki nad dzieckiem, osobą zależną itp.), niechęć do pracy w systemie zmianowym.

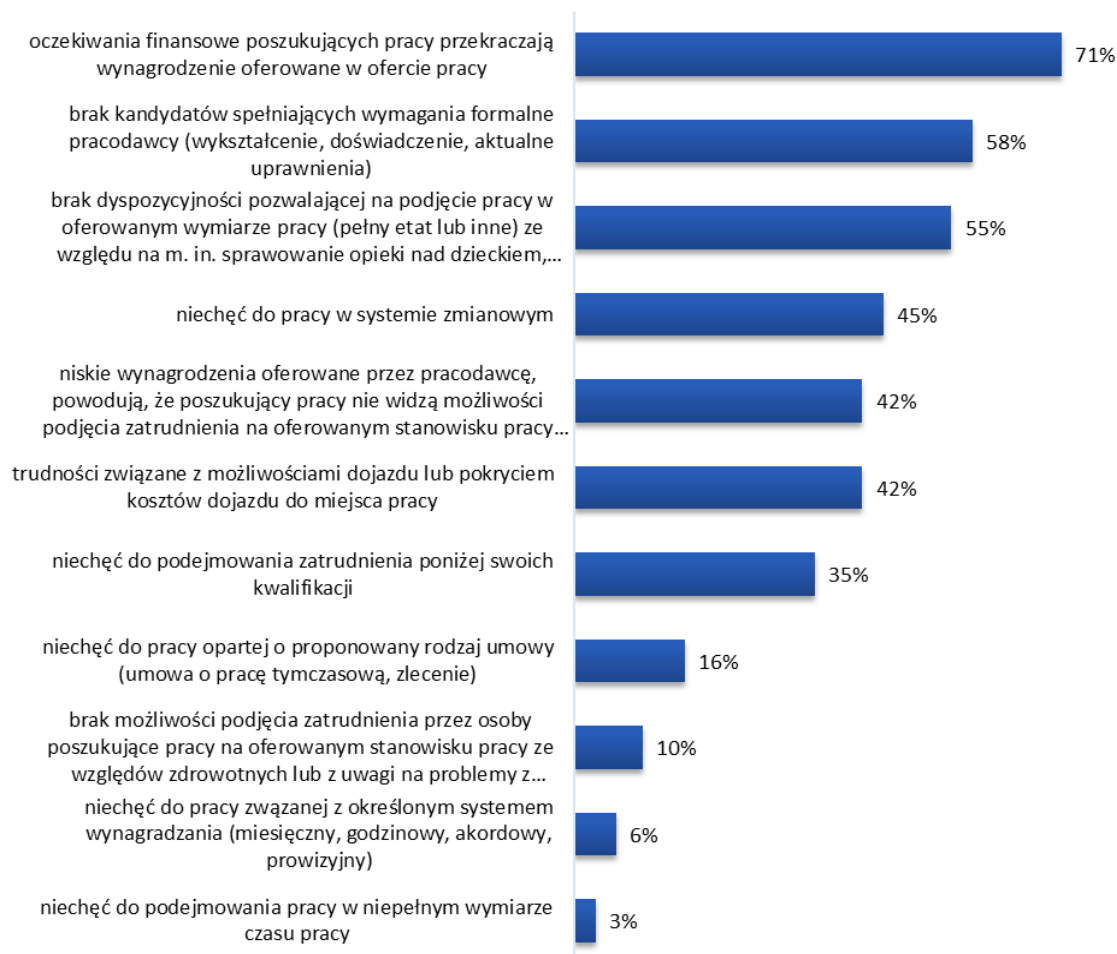
Wykres 5 Przyczyny decydujące o trudnościach obsadzenia ofert pracy zgłoszonych do PUP leżące po stronie pracodawców w opinii przedstawicieli PUP w % (N=31, maks. 4 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie wyników ankiety wśród pracowników powiatowych urzędów pracy w woj. wielkopolskim

W odniesieniu do ostatniego powodu nie dziwi fakt, iż sporo potencjalnych pracowników nie wykazują chęci do podjęcia pracy w tym systemie, choćby ze względu na specyficzne predyspozycje psycho – fizyczne do wykonywania pracy nocnej. Z drugiej strony, zważywszy iż blisko 32,5% (tabela 6) wszystkich ofert z 2018 roku, jakimi dysponowały powiatowe urzędy pracy w regionie, dotyczyły pracy w systemie zmianowym, problem nieobsadzenia tego rodzaju stanowisk może w najbliższym czasie stanowić nie lada wyzwanie dla pracodawców. Wśród innych powodów wskazywano brak możliwości podjęcia zatrudnienia na oferowanym stanowisku pracy przez wzgląd na niskie wynagrodzenie, gdzie kandydaci do pracy deklarują, iż nie są w stanie zapewnić sobie podstawowych potrzeb w następstwie ich indywidualnej sytuacji życiowej. W ramach tych potrzeb, badani mogą sugerować opłacenie rachunków, utrzymanie członków rodziny, odłożenie na niespodziewane większe wydatki, wakacje etc.

Wykres 6 Przyczyny decydujące o trudnościach w obsadzeniu ofert pracy zgłoszonych do PUP leżące po stronie poszukujących pracy w opinii przedstawicieli PUP w % (N=31, maks. 4 odpowiedzi)

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie wyników ankiety wśród pracowników powiatowych urzędów pracy w woj. wielkopolskim

Współpraca publicznych służb zatrudnienia z przedsiębiorcami, na podstawie informacji przekazanej od pracowników powiatowych urzędów pracy, nie do końca układa się w sposób sprzyjający. Z oceny ankietowanych wynika, że pracodawcy niechętnie wypełniają formularz Krajowej Oferty Pracy, twierdząc, że jest on dla nich zbyt skomplikowany, choć zawiera podstawowe i niezbędne informacje na temat stanowiska pracy.

W konsekwencji takiego podejścia pojawiają się braki w informacjach, nieporozumienia, a nawet treści niezgodne ze stanem rzeczywistym, które wprowadzają w błąd zarówno pracowników PUP, jak i potencjalnych kandydatów do pracy.

Nastawienie pracodawców często odebrać można jako roszczeniowe wobec instytucji rynku pracy, przy braku szczególnego zaangażowania we współdziałanie. Z jednej strony ogłoszeniodawcy oczekują wsparcia ze strony PUP, natomiast brak jest chęci do współpracy czy brania udziału w badaniach. Kontakt z pracodawcami w celu uzupełnienia informacji często jest utrudniony, choćby ze względu na deklarowany brak czasu. Zdarza się także, że nie informują oni o zakończeniu rekrutacji na stanowisko. Oczekiwania wobec kandydatów bywają zawyżone albo też słabo sprecyzowane, stąd czasem trudno o właściwie dopasowanie ewentualnych kandydatów z odpowiednimi kwalifikacjami, mimo że tacy mogą figurować w rejestrach urzędów pracy. Część z zachowań przedsiębiorców można z jednej strony próbować tłumaczyć brakiem przekonania o skuteczności działań podejmowanych przez powiatowe urzędy pracy, z drugiej natomiast, prezentowaną postawą osób bezrobotnych kierowanych na zgłoszone miejsce pracy i ich niechęcią do podejmowania zatrudnienia. Wyniki przeprowadzonego w 2018 roku badania wskazują, że pracodawcy w ramach współpracy z PUP najbardziej zainteresowani są zatrudnieniem cudzoziemców. Ponadto, w procesie upowszechniania ofert pracy na rynku pracy, oczekują wsparcia w ramach pozyskiwania pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych. W dalszej kolejności przedsiębiorcy zainteresowani są możliwościami korzystania z pomocy PUP w zakresie finansowego wsparcia dla procesu zatrudniania w firmie (doposażanie stanowisk, refundacja wynagrodzeń), w tym również korzystanie z innych usług rynku pracy w tym subsydiami, jednak środki na ten cel rokrocznie ulegają zmniejszeniu ze względu na coraz lepszą koniunkturę związaną ze spadającą stopą bezrobocia i brakiem potrzeby przeznaczania środków na zapobieganie brakom zatrudnienia wśród mieszkańców regionu.

Wykres 7 Odsetek opinii udzielanych przez pracowników PUP w woj. wielkopolskim na temat zakresu współpracy pracodawców z publicznymi służbami zatrudnienia.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie wyników ankiety wśród pracowników powiatowych urzędów pracy w województwie wielkopolskim

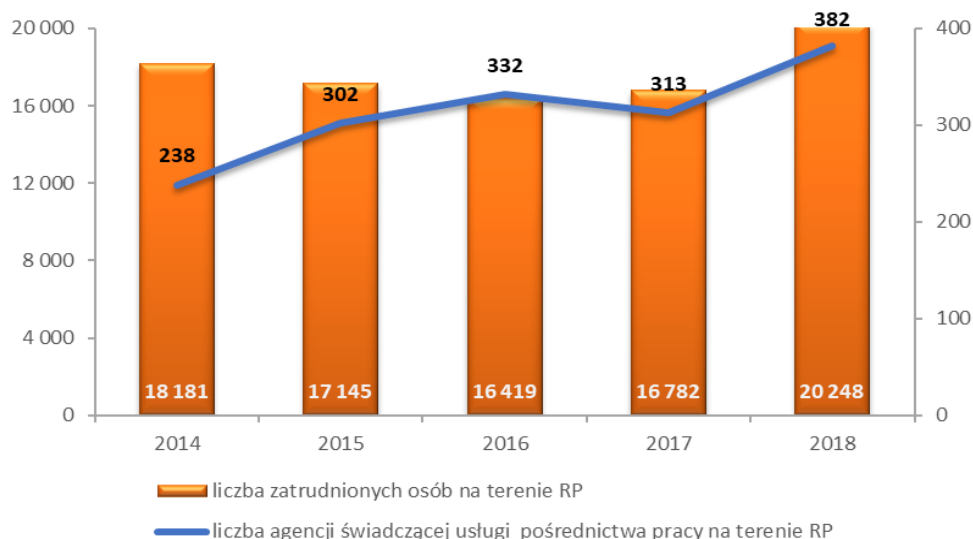
Oferty pracy w Agencjach Zatrudnienia

W końcu 2018 r. w całym kraju działalność prowadziło 8 196 podmiotów posiadających wpis do Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia (KRAZ), w tym 920 zarejestrowanych było na terenie województwa wielkopolskiego i jest to 2 miejsce w skali Polski (co stanowi 11,2% ogółu), pod względem liczby czynnych agencji zatrudnienia. Prym pod względem lokalizacji największej ilości tego rodzaju podmiotów wie dzie region mazowiecki (1 623, tj. 19,8% ogółu). Liczba agencji w regionach uwarunkowana jest koncentracją podmiotów gospodarczych, a tym samym zapotrzebowaniem na usługi pośrednictwa pracy. Należy też pamiętać, że usługi pośrednictwa pracy w regionie mogą świadczyć także agencje zarejestrowane w innym województwie.

Coraz częstszy outsourcing usług kadrowych, problemy z pozyskiwaniem pracowników tradycyjnymi kanałami oraz wzrost popularności pracy tymczasowej, sprzyjają wzrostowi liczby agencji zatrudnienia w regionie. Zgodnie ze stanem na koniec 2018 r. wśród wielkopolskich agencji zatrudnienia: 382 świadczyły usługi pośrednictwa pracy na terenie RP, 355 świadczyło usługi pracy tymczasowej, 79

kierowało do pracy za granicą, 317 świadczyło usługi poradnictwa zawodowego i 275 usługi doradztwa personalnego.

Wykres 8 Porównanie liczby agencji pracy świadczących usługi pośrednictwa pracy na terenie Polski zlokalizowanych w woj. wielkopolskim z liczbą osób, które podjęły zatrudnienie na terenie RP w latach 2014-2018

Źródło: KRAZ

Pośrednictwo pracy jest usługą rynku pracy polegającą na udzielaniu pomocy osobom w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia, jak również polegającą na wsparciu pracodawców w pozyskaniu pracowników o poszukiwanych kwalifikacjach zawodowych.

W 2018 roku zatrudnienie lub inną pracę zarobkową na terytorium kraju za pośrednictwem agencji zatrudnienia w województwie wielkopolskim otrzymało 20 248 osób, z czego 9 209 osób (tj. 45% ogółu) zatrudniono na podstawie stosunku pracy, zaś pozostałe 55% na podstawie umów cywilnoprawnych.

Na przestrzeni ostatnich pięciu lat ta liczba zatrudnionych ulegała zauważalnym wahaniom, podobnie zresztą jak sama liczba agencji świadczących usługi pośrednictwa pracy na terenie Polski. W roku 2017 ustawą z dnia 7 kwietnia 2017 r. o zmianie ustawy o zatrudnieniu pracowników tymczasowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2017 r., poz. 962) wprowadzono również zmiany w przepisach dotyczących działalności agencji zatrudnienia (ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 1482 z późn. zm.). Najważniejszą z nich było wprowadzenie

dwóch certyfikatów – osobny certyfikat uprawniający do świadczenia trzech usług, mianowicie pośrednictwa pracy, doradztwa zawodowego i poradnictwa zawodowego oraz osobny certyfikat uprawniający do świadczenia pracy tymczasowej. Wpis do rejestru Krajowego Rejestru Agencji Zatrudnienia oraz otrzymane certyfikaty upoważniają podmiot do bezterminowego świadczenia usług we wszystkich lub tylko wybranych zakresach. Ponadto agencje zatrudnienia wpisane do KRAZ otrzymały obowiązek przedstawiania marszałkowi województwa informacji o działalności agencji zatrudnienia – w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku, za rok poprzedni. Brak złożenia oświadczenia skutkuje usunięciem agencji z rejestru, stąd możliwe wahania w liczbie agencji po wprowadzeniu nowych przepisów. Ponadto w praktyce termin złożenia ww. oświadczenia bywa przez szereg podmiotów opóźniany, stąd również mogą wynikać różnice w rzeczywistych danych dotyczących liczby zarejestrowanych agencji zatrudnienia.

Zestawienie elementarnych grup zawodów, do których skierowano najwięcej propozycji zatrudnienia w badanym okresie (tabela 7) wykazuje, że najliczniej zatrudniano robotników wykonujących prace proste w przemyśle (1 890 osoby), masarzy, robotników w przetwórstwie ryb i pokrewnych (1 183 osoby), programistów aplikacji (1 095 osoby), pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne (1 027 osoby) oraz pakowaczy i znakowaczy (1 026 osoby).

Tabela 7 Krajowe oferty pracy w wielkopolskich agencjach pracy według zawodów w 2018 r.

symbol zawodu wg KZiS	nazwa grupy elementarnej zawodu	liczba osób, które podjęły zatrudnienie lub inną pracę zarobkową
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	1890
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1183
2514	Programiści aplikacji	1095
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	1027
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	1026
4110	Pracownicy obsługi biurowej	972
0000	Bez zawodu	740
4321	Magazynierzy i pokrewni	620
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	593
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	526
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	449
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	353
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	340
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	305
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	300

8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	277
7212	Spawacze i pokrewni	276
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	275
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	267
2142	Inżynierowie budownictwa	266
9629	Pracownicy wykonujący prace proste	265
2144	Inżynierowie mechanicy	258
9412	Pomoce kuchenne	227
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	222
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	213
5131	Kelnerzy	210

Źródło: KRAZ Tabela uwzględnia tylko te zawody, w których zatrudnienie wyniosło więcej niż 200 osób

W ramach prowadzonej działalności, agencje zatrudnienia oferują usługi w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych. Do krajów, których rynki pracy były w 2018 roku najpopularniejsze dla osób kierowanych przez agencje, zaliczyć możemy państwa Unii Europejskiej (EU)/ Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG). Najwięcej osób podjęło zatrudnienie w Holandii (4 649 osób), przede wszystkim w zawodzie ogrodnika (1 850 osób) oraz pracownika wykonującego prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie (1 356 osób). Kolejnym krajem pod względem liczby osób skierowanych do pracy były Niemcy, mimo iż na przestrzeni roku 2018, ogólna liczba pracowników delegowanych spadła tu o 45% (z 1 718 osób w 2017r. do 946 osób w 2018r.). Tam zatrudnienie znaleźli przede wszystkim robotnicy wykonujący proste prace polowe (353 osób), spawacze (112 osób), jak również pracownicy zajmujący się sprzątniem (70 osób). W tegorocznym zestawieniu w gronie państw, wśród których zatrudnienie znalazło najwięcej pracowników, relatywnie wysoką pozycję zajęła również Wielka Brytania (106 osób). W Zjednoczonym Królestwie zatrudnienie znaleźli głównie monterzy (67 osób) oraz magazynierzy (21 osób).

Najpopularniejszymi umowami zatrudnieniowymi, zawieranymi z osobami kierowanymi do pracy za granicą w 2018 r., były umowy o charakterze sezonowym, podejmowane na okres od 3 do 12 m-cy (2 981 umów, co stanowi 51% ogółu). Natomiast najmniejszy udział miały umowy podpisane na okres powyżej 12 miesięcy (2% ogółu).

Tabela 8 Liczba zawartych umów dotyczących pracy za granicą w poszczególnych krajach EOG wg okresu trwania umowy w 2018 r.

	ogółem	do 3 miesięcy	od 3 do 12 miesięcy	powyżej 12 miesięcy
Austria	7	3	4	0
Belgia	72	59	12	1
Czechy	3	1	1	1
Estonia	2	2	0	0
Francja	17	0	13	4
Holandia	4649	1920	2710	19
Irlandia	3	3	0	0
Niemcy	946	670	203	73
Norwegia	3	3	0	0
Polska	14	3	11	0
Szwajcaria	4	4	0	0
Wielka Brytania	106	58	27	21
Ogółem	5826	2726	2981	119

Źródło: KRAZ

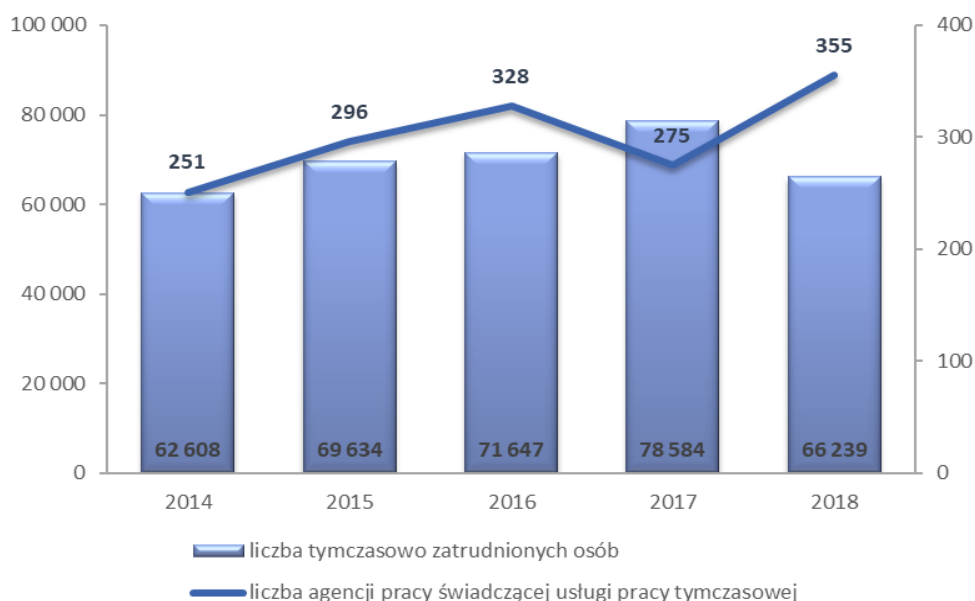
Oferty agencji pracy tymczasowej

Praca tymczasowa to specyficzna forma zatrudnienia, która odbywa się pomiędzy trzema podmiotami: pracownikiem, agencją pracy tymczasowej i klientem agencji, tzw. pracodawcą użytkownikiem. W układzie tym pracodawca użytkownik jest stroną, na rzecz której pracownik wykonuje pracę, ale w sensie prawnym nie jest jego pracodawcą. Z kolei status pracownika tymczasowego umożliwia wypełnianie przez niego zadań o charakterze sezonowym, okresowym, doraźnym lub takich, których terminowa realizacja przez pracowników zatrudnianych przez pracodawcę użytkownika nie byłaby możliwa. Jeżeli natomiast chodzi o działalność agencji zatrudnienia w zakresie pracy tymczasowej, polega ona na zatrudnianiu pracowników tymczasowych i kierowaniu ich oraz osób niebędących pracownikami tymczasowymi do wykonywania pracy tymczasowej pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Liczba agencji zatrudnienia świadcząca usługi pośrednictwa pracy tymczasowej zlokalizowanych w Wielkopolsce systematycznie rosła do 2016 r, by w 2017 r. obrać tendencję odwrotną, gdzie zanotowano zauważalny spadek liczby tych podmiotów z 328 do 275. Podobnie jak w przypadku omawianych wyżej agencji świadczących usługi pośrednictwa pracy na terenie Polski, wahania liczby agencji pracy tymczasowej można uzasadnić zmianami legislacyjnymi w 2017 roku, związanymi z wprowadzeniem dodatkowych obowiązków dla agencji. Bazując na

danych za rok 2018, dostrzegalny staje się ponowny wzrost podmiotów świadczących usługi w zakresie pracy tymczasowej do poziomu 355. Na popularność działalności agencji pracy tymczasowych niewątpliwie wpływać może fakt, iż w ramach funkcjonowania ww. układu, jedna strona generuje wyższy zysk, z kolei druga zmniejsza nakład pracy, przenosząc go bezpośrednio na agencje. Jednocześnie, na podstawie wykresu 9, można zauważyć, że w badanym okresie liczba osób skierowanych przez agencje do wykonywania pracy tymczasowej spadła w porównaniu rok do roku. Być może dla studentów, ludzi młodych będących na początku drogi zawodowej bez doświadczenia, praca tymczasowa to atrakcyjna forma zatrudnienia, która kusi elastycznością, różnymi możliwościami. Niemniej jednak wyniki innych badań wskazują, że pracownicy w Polsce dążą do stabilizacji zatrudnienia.

Wykres 9 Porównanie liczby agencji pracy świadczącej usługi pośrednictwa pracy tymczasowej zlokalizowanych w woj. wielkopolskim z liczbą osób, jakie podjęły zatrudnienie na terenie RP w latach 2014-2018

Źródło: KRAZ

Agencje mogą kierować do pracy tymczasowej na podstawie umowy o pracę na czas określony lub umowy cywilnoprawnej. W 2018 r. w województwie wielkopolskim liczba zatrudnionych osób przez agencje pracy tymczasowej wyniosła 66 239, tj. o 15,7% mniej niż w 2017 r., w tym 40,3%, tj. 26 687 osób, zostało zatrudnionych na podstawie umowy o pracę. Z usług agencji pracy

tymczasowej w regionie skorzystało 1 769 pracodawców polskich oraz 313 pracodawców zagranicznych.

Na terenie RP najliczniej zawierano umowy z magazynierami (80 087), pracownikami wykonującymi prace proste (13 890) oraz robotnikami wykonującymi prace proste w przemyśle (13 288).

Tabela 9 Umowy zawarte w ramach pracy tymczasowej na terenie RP za pośrednictwem wielkopolskich agencji pracy tymczasowej według zawodów

symbol	nazwa grupy elementarnej zawodu	liczba zawartych umów
4321	Magazynierzy i pokrewni	80087
9629	Pracownicy wykonujący prace proste	13890
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	13288
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	8237
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	5044
9112	Pomoce i sprzątaczkę biurowe, hotelowe i pokrewne	4396
8219	Monterzy	4264
9111	Pomoce domowe i sprzątaczkę	3044
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	1948
9333	Robotnicy pracujący przy przeładunku towarów	1842
9129	Pozostali pracownicy zajmujący się sprzątaniami	1827
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	1756
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	1674
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	1599
4223	Operatorzy centrali telefonicznych	1063
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	1051
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	954
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	916
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni	880
4110	Pracownicy obsługi biurowej	753
7321	Pracownicy przy pracach przygotowawczych do druku	720
9622	Pracownicy wykonujący dorywcze prace proste	643
9412	Pomoce kuchenne	626
5132	Barmani	617
9612	Sortowacze odpadów	612
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	574

Źródło: KRAZ. Tabela uwzględnia tylko te zawody, w których zatrudnienie wyniosło więcej niż 500 osób

Agencje zatrudnienia do pracy tymczasowej za granicę skierowały 3 116 osób, tj. o 613 więcej niż w 2017 r. Równolegle, w badanym okresie najwięcej umów podpisano z pracodawcami z Ukrainy (2 349), Holandii (1 465) i Niemiec (930).

Do pracy tymczasowej na Ukrainie najliczniej wyjeżdżali robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle (623 umowy), magazynierzy (402 umów), pracownicy wykonujący prace proste (400 umów) oraz operatorzy maszyn do prania (378 umów). Holandię najtłumniej zasilili robotnicy wykonujący prace proste w ogrodnictwie i sadownictwie (1 154 umów), robotnicy wykonujący proste prace

polowe (71 umów) oraz operatorzy do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok (64 umowy). Z kolei do pracy na terenie Niemiec najliczniej wyjeżdżali ręczni pakowacze i znakowacze (275 umów), robotnicy przetwórstwa surowców roślinnych (170 umów) oraz ślusarze i pokrewni (118 umów).

Oferty pracy w internecie

W 2018 r. po raz kolejny przeprowadzono badanie ofert pracy w Internecie na potrzeby monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych na lokalnym rynku pracy, w oparciu o metodologię przygotowaną przez Ministerstwo Rodziny Pracy i Polityki Społecznej.

Zakres badania obejmował oferty pracy zamieszczane za pośrednictwem internetowych portali pośrednictwa pracy, na stronie „Zielona Linia” (www.zielonalinia.gov.pl).

Ze względu na ograniczony czas i koszty badania, niniejsza analiza przedstawia wyniki dotyczące ofert pracy zgromadzonych w dwóch miesiącach w 2018 roku, tj. w kwietniu i październiku. Zgodnie z założeniami metodologicznymi, interpretacji podlegały ogłoszenia z wybranych dni tygodnia, tj. z poniedziałku i środy. Do każdej oferty przypisywano kod elementarnej grupy zawodowej wg „Klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy” (*Obwieszczenie Ministra Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej z dn. 28 grudnia 2017r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej w sprawie klasyfikacji zawodów i specjalności na potrzeby rynku pracy oraz zakresu jej stosowania* (Dz. U. z 2018 r. poz. 227). Ponadto, sklasyfikowano zawarte w ofercie wymagania i oczekiwania pracodawcy.

Informacje na temat wymagań stawianych w ofertach pracy przez pracodawców są dostępne w rocznym raporcie „Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych w województwie wielkopolskim w 2018 r.” na stronie internetowej WUP w Poznaniu.

W niniejszym opracowaniu analiza ofert pracy biorących udział w badaniu ma na celu zbadanie struktury zapotrzebowania na zawody. Natomiast na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych został opracowany algorytm,

który przelicza liczbę zbadanych ogłoszeń na szacunek liczby internetowych ofert pracy w skali roku.

Badaniem ofert pracy w Internecie dla województwa wielkopolskiego w 2018 roku, objętych zostało ogółem 5026 ofert pracy (co łącznie stanowiło 5 812 miejsc pracy deklarowanych w ofertach).

Z łącznej puli internetowych ofert w badanym roku 229 zakwalifikowano jako „pominięte”, ponieważ nie spełniały przyjętych w metodologii kryteriów (m.in. oferty powtarzające się, oferty obejmujące miejsce pracy zlokalizowane poza obszarem województwa wielkopolskiego, oferty dotyczące stażów lub praktyk). Oferty pominięte stanowią blisko 4,6% wszystkich ofert zakodowanych w 2018 roku. Pozostałe 4 797 internetowych ofert pracy zostało zakwalifikowanych w systemie jako „zatwierdzone”.

W kolejnym etapie badania, nastąpiło przypisanie kodów elementarnych grup zawodowych wg KZiS poszczególnym zawodom z internetowych ofert pracy, co umożliwiło usystematyzowanie ofert według wielkich grup zawodowych.

Tabela 10 Liczba internetowych ofert pracy skierowana do wielkich grup zawodowych w latach 2015 – 2018

wielka grupa wg KZiS	nazwa grupy	liczba zbadanych ofert pracy w 2015 r.	liczba zbadanych ofert pracy w 2016 r.	liczba zbadanych ofert pracy w 2017 r.	liczba zbadanych ofert pracy w 2018 r.
1	Władze publiczne, wyżsi urzędnicy, kierownicy	254	284	320	473
2	Specjaliści	893	1 121	1 315	1 706
3	Technicy, średni personel	462	687	722	1 005
4	Pracownicy biurowi	173	273	269	385
5	Pracownicy usług, sprzedawcy	147	437	480	603
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	0	3	0	1
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	74	203	175	229
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	60	199	137	236
9	Pracownicy wykonujący prace proste	84	193	216	159
Łącznie		2 147	3 400	3 634	4 797

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie badania internetowych ofert pracy na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

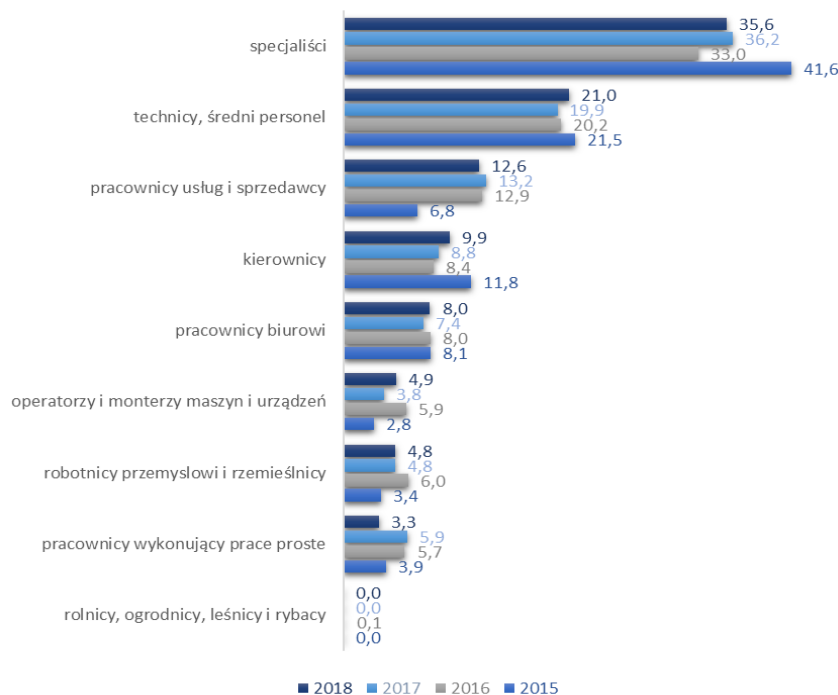
Liczba ofert pracy objętych badaniem systematycznie zwiększa się od 2015 r. (z 2 147 do 4 797 w 2018 r. ofert), i w roku 2018 odnotowała 123,4% wzrost. Ponadto,

współczynnik ofert zwiększył się w każdej z wielkich grup zawodów wg klasyfikacji KZiS, poza grupą pracowników wykonujących prace proste, która to w stosunku do roku 2017 zanotowała 26 % spadek ofert publikowanych w Internecie (tabela 10).

Analizując strukturę badanych ofert według wielkich grup zawodowych (Wykres 10 poniżej) największe różnice udziałów poszczególnych grup zawodowych zauważa się pomiędzy rokiem 2015 a 2016. W tym okresie zanotowano największe spadki udziału ofert pracy skierowanych do specjalistów, kierowników oraz techników. Z drugiej strony, w latach 2015 - 2016 największe wzrost udziału ofert internetowych odnotowano dla pracowników usług i sprzedaży, operatorów maszyn i urządzeń, robotników przemysłowych oraz pracowników wykonujących prace proste.

W dwóch ostatnich latach struktura ofert pracy generalnie ustabilizowała się i większość różnic spadków czy wzrostów nie jest bardzo znacząca. Niemniej jednak, w 2018r. w stosunku do 2017r. bardzo zauważalnie zmniejszyła się liczba internetowych ofert pracy dla pracowników wykonujących prace proste, Z kolei w analogicznym okresie, wzrost oferowanego zatrudnienia za pomocą źródeł internetowych, zanotowano w trzech grupach: techników, kierowników i monterów.

Wykres 10 Udział internetowych ofert pracy wg wielkich grup zawodowych w [%] w latach 2018-2015

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

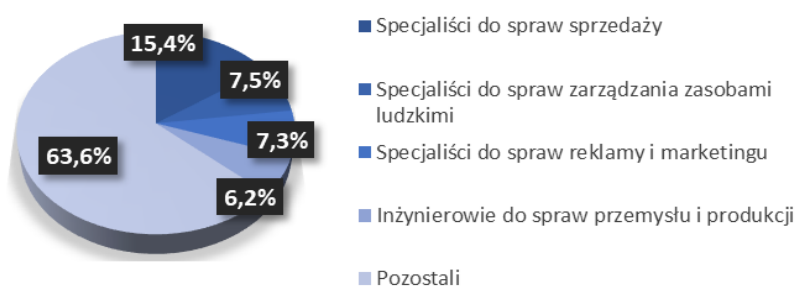
Wśród zbadanej w 2018 r. puli ogłoszeń, zdecydowanie najwięcej (ponad 1/3) obejmowało wielką grupę zawodową – specjaliści. Niespełna 21% ofert dotyczyło techników, a prawie 13% - pracowników usług i sprzedawców. Wśród łącznej sumy zbadanych ofert, najmniejsza ich ilość skierowana była do pracowników wykonujących prace proste oraz ogrodników.

Kolejny rok z rzędu największa liczba ofert w Internecie kierowana była do grupy specjalistów. Pracodawcy zgłaszali w jej ramach zwiększone zapotrzebowanie, przede wszystkim wśród:

- specjalistów do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych) – 15,4% ofert w grupie,
- specjalistów do spraw zarządzania zasobami ludzkimi – 7,5% ofert w grupie,
- specjalistów do spraw reklamy i marketingu – 7,3% ofert w grupie,
- inżynierów do spraw przemysłu i produkcji – 6,2% ofert w grupie.

Na kolejnych miejscach w zestawieniu znaleźli się, warcu wymienienia, programiści aplikacji oraz specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych.

Wykres 11 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – specjaliści w 2018 r.

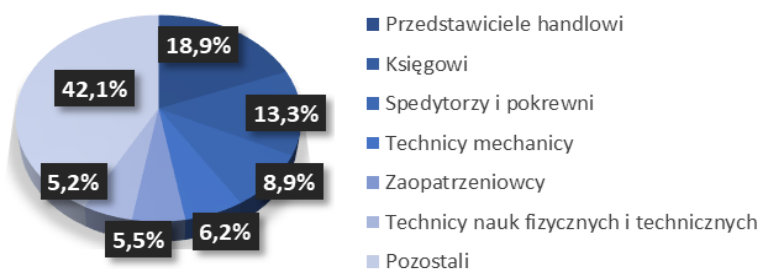

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

W badanym okresie, drugą w kolejności pod względem udziału, stanowiła grupa tych ogłoszeń, w których oferowano wolne miejsca pracy technikom. Podobnie jak w roku 2017, najbardziej poszukiwani byli:

- przedstawiciele handlowi – 18,9% ofert w grupie,
- księgowi – 11,9% ofert w grupie.

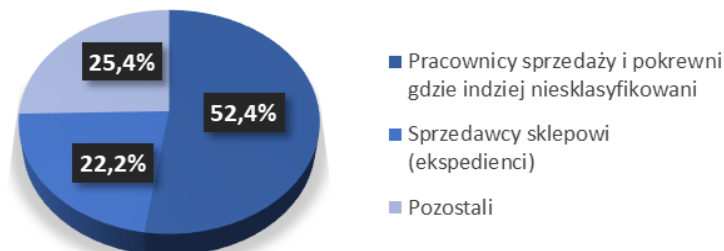
Wykres 12 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – technicy, średni personel w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Niespełna 13% biorących w badaniu ogłoszeń kierowana była do pracowników usług i sprzedawców, z czego ponad połowa dotyczyła grupy zawodów elementarnych - pracownicy sprzedaży i pokrewni (wśród nich najczęściej poszukiwanym zawodem był doradca klienta).

Wykres 13 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – pracownicy usług i sprzedawcy w 2018 r.

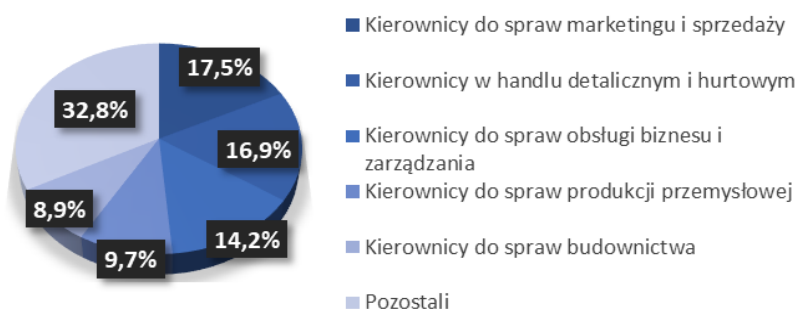

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Kierowników i wyższych urzędników poszukiwano wśród blisko 10% ofert, w tym najczęściej:

- kierowników do spraw marketingu i sprzedaży – 17,5% ofert w grupie,
- kierowników w handlu detalicznym i hurtowym – 16,9% ofert w grupie,
- kierowników do spraw obsługi biznesu i zarządzania – 14,2% ofert w grupie.

Wykres 14 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – przedstawiciele władz publicznych, wyżsi urzędnicy i kierownicy w 2018 r.

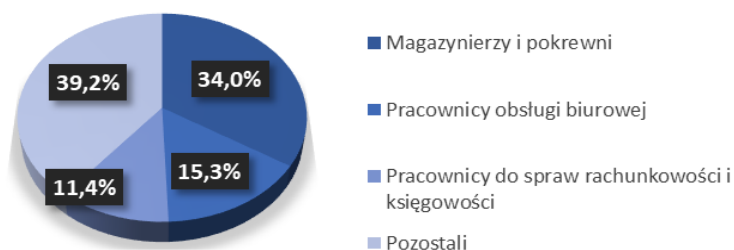

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

W wielkiej grupie pracowników biurowych najliczniejsze były ogłoszenia, w których oferowano pracę następującym grupom zawodowym:

- magazynierzy i pokrewni – 34,0% ogłoszeń,
- pracownicy obsługi biurowej – 15,3% ogłoszeń,
- pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości – 11,4% ogłoszeń.

Wykres 15 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – pracownicy biurowi w 2018 r.

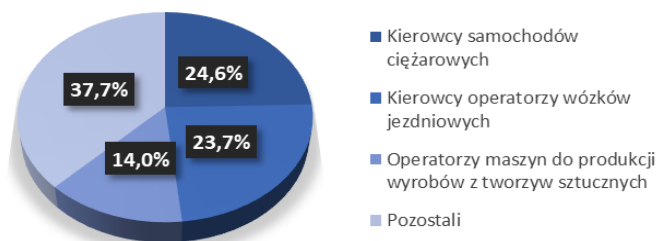

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Podobna liczba przebadanych internetowych ofert pracy dotyczyła operatorów i monterów maszyn i urządzeń (4,9%) oraz robotników przemysłowych i rzemieślników (4,8%). Wśród tych pierwszych najchętniej oferowano pracę kierowcom samochodów ciężarowych (24,6% ogłoszeń w grupie), kierowcom operatorów wózków jezdniowych (23,7% ogłoszeń w grupie) oraz operatorom maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych (14,0% ogłoszeń w grupie). Z kolei wśród robotników i rzemieślników, najczęściej poszukiwani byli: ustawiacze i

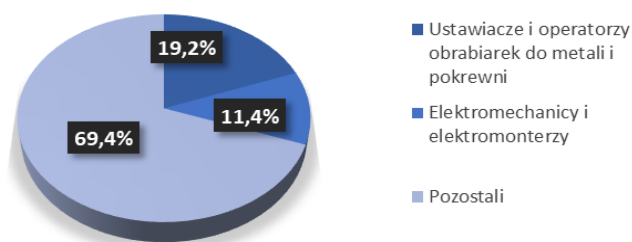
operatorzy obrabiarek do metali (19,2% ogłoszeń w grupie) oraz elektromechanicy i elektrycy (11,4% ogłoszeń w grupie).

Wykres 16 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – operatorzy i monterzy w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

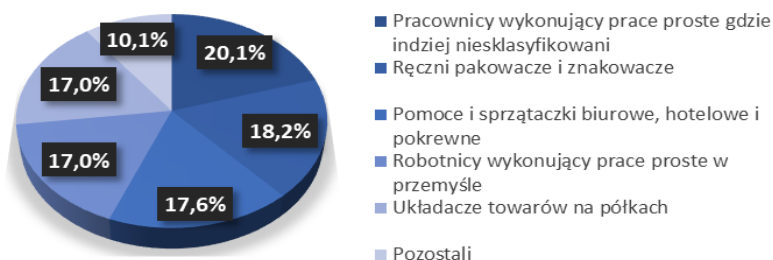
Wykres 17 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – robotnicy i rzemieślnicy w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

W odniesieniu do pracowników wykonujących prace proste, najliczniejsza pula ofert skierowana była do pracowników wykonujących prace proste (20,1% ogłoszeń w grupie), pakowaczy ręcznych i znakowaczy (18,2%), oraz pomocy i sprzątaczek (17,6%).

Wykres 17 Procentowy udział ofert pracy wybranych zawodów elementarnych w grupie zawodowej – pracownicy wykonujący prace proste w 2018 r.

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu

Tylko jedno ogłoszenie dotyczyło grupy rolników, ogrodników leśników i rybaków (poszukiwano ogrodnika).³

Nadto, na podstawie przeprowadzonego badania internetowych ofert pracy, można przedstawić odrębne wyniki w zakresie miejsc pracy zawartych w poszczególnych ofertach. W 2018 roku, największy ich udział, z uwzględnieniem podziału według wielkich grup zawodowych, generowali: specjaliści (34%), średni personel (20%) oraz pracownicy usług, sprzedawcy (14%).

Tabela 11 Zestawienie liczby miejsc pracy wskazywanych w internetowych ofertach pracy wg wielkich grup zawodowych w 2018 r.

wg wielkich grup		liczba ofert	liczba miejsc pracy z ofert
1	Władze publiczne, wyżsi urzędnicy, kierownicy	473	568
2	Specjaliści	1706	1985
3	Technicy, średni personel	1005	1162
4	Pracownicy biurowi	385	494
5	Pracownicy usług, sprzedawcy	603	836
6	Rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy	1	1
7	Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy	229	248
8	Operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń	236	293
9	Pracownicy wykonujący prace proste	159	225
Łącznie		4797	5812

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu na podstawie badania internetowych ofert pracy na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych

³ Szczegółowe informacje z przeprowadzonego w 2018 badania internetowych ofert pracy wg elementarnych grup zawodowych, przeprowadzonego na potrzeby monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zostały zawarte w tabeli 12, stanowiącej załącznik nr 1 do niniejszego opracowania.

Ponad przedstawioną powyżej analizę strukturalną internetowych ofert pracy oraz przypisanych im miejsc pracy w województwie wielkopolskim w 2018 r., na podstawie przeprowadzonego badania, sformułować można dodatkowe wnioski.

1. Nazwa stanowiska w ofercie, a faktyczny zakres kompetencji i obowiązków zawarty w opisie oferty, często nasyca problem z jednoznacznym określeniem kodu wg KZiS.
2. Z drugiej strony, KZiS w obecnej formie, nie jest dostosowana do wielu stanowisk funkcjonujących realnie na rynku pracy (dotyczy głównie specjalistów i średniego personelu).
3. Wymagania stawiane i poszukiwane przez pracodawców, choć różnorodnie definiowane w ofertach, należało ustandaryzować w trakcie badania. Do umiejętności najczęściej występujących w internetowych ogłoszeniach o pracę w 2018 roku można zaliczyć:
 - analiza, wyciąganie wniosków;
 - przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność (rozumiana także jako umiejętność rozwiązywania problemów);
 - znajomość języków (głównie – j. angielski);
 - współpraca w zespole;
 - komunikacja ustna/ komunikatywność (jako umiejętność nawiązywania kontaktu);
 - planowanie i organizacja pracy własnej.
4. Pracodawcy często nie wymagają wykształcenia na konkretne stanowisko (również specjalistyczne), ponieważ skłonni są samodzielnie przeszkolić potencjalnego pracownika i przygotować go do pełnienia wyznaczonych obowiązków.
5. Z całokształtu informacji zdobytych podczas badania internetowych ofert pracy, wyłania się profil współczesnego pracownika – wielozadaniowego, pracującego na stanowisku łączonym, skłonnego do podjęcia różnorodnych zadań i czynności.

Podsumowanie

- Na wielkopolskim rynku pracy od lat obserwuje się wzrost popytu na pracę mierzony zależnymi od siebie wskaźnikami takimi jak: spadek stopy bezrobocia rejestrowanego, wzrost zatrudnienia czy wzrost przeciętnego wynagrodzenia. Na koniec roku 2018 stopa bezrobocia w województwie wielkopolskim wyniosła 3,2% i niezmiennie od lat jest najniższa w kraju. W grudniu 2018 r. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw kształtowało się na poziomie 772,2 tys. osób. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw w grudniu 2018 r. wyniosło 4 695,22 zł.
- W 2018 r. do powiatowych urzędów pracy w województwie wpłynęło 103 342 ofert pracy, w tym 16 258, tj. 16% dotyczyło ofert subsydiowanych. Najwięcej wolnych miejsc pracy pozostających w dyspozycji PUP, skierowana jest do kandydatów nie posiadających studiów wyższych i wyższych kwalifikacji. Najczęściej pracodawcy poszukiwali pracowników wykonujących prace proste oraz robotników przemysłowych i rzemieślników. Najczęściej wolne miejsca pracy zgłaszano dla sprzedawców, pracowników wykonujących prace proste, magazynierów, pakowaczy ręcznych i robotników gospodarczych.
- W województwie wielkopolskim w 2018 r. funkcjonowało 920 podmiotów posiadających wpis do rejestru KRAZ. Liczba osób, które podjęła pracę za ich pośrednictwem na terenie RP w badanym okresie wyniosła 20 248. Oferty pracy w dyspozycji agencji zatrudnienia najczęściej skierowane były do: robotników wykonujących prace proste w przemyśle, masarzy, programistów aplikacji, sprzątaczek oraz ręcznych pakowaczy. Z powyższego zestawienia wynika, że najbardziej popularnymi zawodami w analizowanym okresie, pomijając programistów, były zawody fizyczne niewymagające kwalifikacji.
- W 2018 r. w województwie wielkopolskim liczba osób skierowanych przez agencje zatrudnienia do wykonywania pracy tymczasowej również zaliczyła blisko 16 % spadek i wyniosła 66 239, z czego 26 687 osób było zatrudnionych na podstawie umowy o pracę na czas określony, a pozostałą liczbę stanowili pracownicy skierowani w ramach umowy prawa cywilnego.

Na terenie RP najliczniej zawierano umowy z magazynierami, pracownikami wykonującymi prace proste oraz robotnikami wykonującymi prace proste w przemyśle.

- Agencje zatrudnienia do pracy tymczasowej za granicę skierowały w 2018 roku 5 826 osób, w tym najwięcej umów podpisano z pracodawcami z Holandii, Niemiec oraz Wielkiej Brytanii.
- Na podstawie przeprowadzonego badania internetowych ofert pracy na potrzeby monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych na wielkopolskim rynku pracy, w oparciu o metodologię przygotowaną przez MRPiPS zbadano strukturę badanych ofert według wielkich grup zawodowych. Najwięcej – 36% ogółu ogłoszeń internetowych skierowana była do specjalistów, 21% dotyczyła techników i innego średniego personelu, a 13% pracowników usług i sprzedawców.

ZAŁĄCZNIK NR 1

Tabela 12 Liczba internetowych ofert pracy wg elementarnych grup zawodów w 2018 r.

kod	nazwa grupy zawodowej	liczba internetowych ofert pracy w 2018r.
1120	Dyrektorzy generalni i zarządzający	27
1211	Kierownicy do spraw finansowych	23
1212	Kierownicy do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	8
1213	Kierownicy do spraw strategii i planowania	4
1219	Kierownicy do spraw obsługi biznesu i zarządzania	67
1221	Kierownicy do spraw marketingu i sprzedaży	83
1222	Kierownicy do spraw reklamy i public relations	2
1223	Kierownicy do spraw badań i rozwoju	8
1321	Kierownicy do spraw produkcji przemysłowej	46
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	42
1324	Kierownicy do spraw logistyki i dziedzin pokrewnych	39
1330	Kierownicy do spraw technologii informatycznych i telekomunikacyjnych	3
1342	Kierownicy w instytucjach opieki zdrowotnej	1
1346	Kierownicy w instytucjach finansowych i ubezpieczeniowych	23
1349	Kierownicy w instytucjach usług wyspecjalizowanych	2
1412	Kierownicy w gastronomii	5
1420	Kierownicy w handlu detalicznym i hurtowym	80
1431	Kierownicy do spraw sportu, rekreacji i rozrywki	2
1439	Kierownicy do spraw innych typów usług	8
2113	Chemicy	1
2131	Biolodzy i pokrewni	1
2132	Specjaliści w zakresie rolnictwa, leśnictwa i pokrewni	4
2133	Specjaliści do spraw ochrony środowiska	3
2141	Inżynierowie do spraw przemysłu i produkcji	106

2142	Inżynierowie budownictwa	32
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	12
2144	Inżynierowie mechanicy	34
2145	Inżynierowie chemicy i pokrewni	5
2146	Inżynierowie górnictwa i metalurgii	2
2149	Inżynierowie pozostali	36
2151	Inżynierowie elektrycy	30
2152	Inżynierowie elektronicy	5
2153	Inżynierowie telekomunikacji	6
2161	Architekci	6
2163	Projektanci wzornictwa przemysłowego i odzieży	6
2164	Urbaniści i inżynierowie ruchu drogowego	2
2166	Projektanci grafiki i multimediów	27
2211	Lekarze bez specjalizacji, w trakcie specjalizacji lub ze specjalizacją I stopnia	6
2212	Lekarze specjaliści (ze specjalizacją II stopnia lub tytułem specjalisty)	22
2221	Pielęgniarki bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	7
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1
2251	Lekarze weterynarii bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	1
2252	Lekarze weterynarii specjaliści	1
2271	Diagności laboratoryjni bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	2
2281	Farmaceuci bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	6
2282	Farmaceuci specjaliści	1
2291	Specjaliści do spraw higieny, bezpieczeństwa pracy i ochrony środowiska	10
2292	Fizjoterapeuci	3
2293	Dietetycy i specjaliści do spraw żywienia	1
2295	Optometryści	2
2299	Specjaliści ochrony zdrowia	2
2342	Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	3

2351	Wizytatorzy i specjaliści metod nauczania	1
2353	Lektorzy języków obcych	4
2359	Specjaliści nauczania i wychowania	4
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	60
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	36
2413	Analitycy finansowi	42
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	76
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	57
2423	Specjaliści do spraw zarządzania zasobami ludzkimi	128
2424	Specjaliści do spraw szkoleń zawodowych i rozwoju kadr	17
2431	Specjaliści do spraw reklamy i marketingu	124
2432	Specjaliści do spraw public relations	4
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	263
2440	Specjaliści do spraw rynku nieruchomości	18
2511	Analitycy systemów komputerowych	38
2512	Specjaliści do spraw rozwoju systemów informatycznych	78
2513	Projektanci aplikacji sieciowych i multimediiów	24
2514	Programiści aplikacji	80
2519	Analitycy systemów komputerowych i programiści	23
2521	Projektanci i administratorzy baz danych	61
2522	Administratorzy systemów komputerowych	43
2523	Specjaliści do spraw sieci komputerowych	18
2529	Specjaliści do spraw baz danych i sieci komputerowych	10
2611	Adwokaci, radcy prawni i prokuratorzy	25
2619	Specjaliści z dziedziny prawa	6
2622	Bibliotekoznawcy i specjaliści zarządzania informacją	52
2631	Ekonomiści	6
2641	Literaci i inni autorzy tekstów	3

2642	Dziennikarze	2
2643	Filolodzy i tłumacze	4
2651	Artyści plastycy	13
3111	Technicy nauk chemicznych, fizycznych i pokrewni	6
3112	Technicy budownictwa	23
3113	Technicy elektrycy	16
3114	Technicy elektronicy i pokrewni	4
3115	Technicy mechanicy	62
3116	Technicy technologii chemicznej i pokrewni	2
3118	Kreślarze	4
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych	52
3122	Mistrzowie produkcji w przemyśle przetwórczym	5
3123	Mistrzowie produkcji w budownictwie	3
3132	Operatorzy urządzeń do spalania odpadów, uzdatniania wody i pokrewni	1
3139	Kontrolerzy (sterowniczy) procesów przemysłowych	46
3141	Technicy nauk biologicznych (z wyłączeniem nauk medycznych)	1
3144	Technicy technologii żywności	4
3154	Kontrolerzy ruchu lotniczego i personel pokrewny	1
3155	Technicy urządzeń ruchu lotniczego	1
3214	Technicy medyczni i dentystyczni	1
3240	Technicy weterynarii	2
3253	Optycy okularowi	1
3255	Średni personel ochrony środowiska, medycyny pracy i bhp	16
3311	Dealerzy i maklerzy aktywów finansowych	35
3312	Pracownicy do spraw kredytów, pożyczek i pokrewni	31
3313	Księgowi	134
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	9
3315	Rzeczoznawcy (z wyłączeniem majątkowych)	3

3321	Agenci ubezpieczeniowi	33
3322	Przedstawiciele handlowi	190
3323	Zaopatrzeniowcy	55
3331	Spedytorzy i pokrewni	89
3332	Organizatorzy konferencji i imprez	8
3333	Pośrednicy pracy i zatrudnienia	5
3334	Agenci i administratorzy nieruchomości	20
3339	Pośrednicy usług biznesowych	2
3341	Kierownicy biura	5
3342	Sekretarze prawni	1
3343	Pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	41
3344	Sekretarze medyczni i pokrewni	1
3351	Funkcjonariusze celni i ochrony granic	1
3352	Urzędnicy do spraw podatków	4
3353	Urzędnicy do spraw świadczeń społecznych	1
3354	Urzędnicy organów udzielających licencji	4
3359	Urzędnicy państwowi do spraw nadzoru	2
3412	Pracownicy wsparcia rodziny, pomocy społecznej i pracy socjalnej	1
3432	Plastycy, dekoratorzy wnętrz i pokrewni	3
3434	Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	3
3511	Operatorzy urządzeń teleinformatycznych	3
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	47
3513	Operatorzy sieci i systemów komputerowych	11
3514	Technicy sieci internetowych	7
3521	Operatorzy urządzeń do rejestracji i transmisji obrazu i dźwięku	3
3522	Operatorzy urządzeń telekomunikacyjnych	2
4110	Pracownicy obsługi biurowej	59
4120	Sekretarki (ogólne)	19

4131	Maszynistki i operatorzy edytorów tekstu	6
4211	Kasjerzy bankowi i pokrewni	3
4214	Windykatorzy i pokrewni	7
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	3
4222	Pracownicy centrów obsługi telefonicznej (pracownicy call center)	38
4224	Recepcjoniści hotelowi	1
4225	Pracownicy biur informacji	2
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	12
4227	Ankieterzy	1
4311	Pracownicy do spraw rachunkowości i księgowości	44
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	5
4313	Pracownicy obsługi płacowej	20
4321	Magazynierzy i pokrewni	131
4322	Planiści produkcyjni	3
4323	Pracownicy do spraw transportu	15
4412	Listonosze i pokrewni	7
4415	Pracownicy działów kadr	8
4419	Pracownicy obsługi biura	1
5112	Konduktorzy i pokrewni	3
5120	Kucharze	7
5131	Kelnerzy	3
5141	Fryzjerzy	2
5142	Kosmetyczki i pokrewni	2
5151	Pracownicy obsługi technicznej biur, hoteli i innych obiektów	1
5153	Gospodarze budynków	11
5169	Pracownicy usług osobistych	2
5211	Sprzedawcy na targowiskach i bazarach	1
5221	Właściciele sklepów	7

5222	Kierownicy sprzedaży w marketach	8
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	134
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	47
5243	Agenci sprzedaży bezpośredniej	17
5244	Sprzedawcy (konsultanci) w centrach sprzedaży telefonicznej / internetowej	20
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	1
5249	Pracownicy sprzedaży i pokrewni	316
5311	Opiekunowie dziecięcy	1
5312	Asystenci nauczycieli	6
5413	Pracownicy ochrony osób i mienia	14
6113	Ogrodnicy	1
7111	Monterzy konstrukcji budowlanych i konserwatorzy budynków	7
7112	Murarze i pokrewni	3
7115	Cieśle i stolarze budowlani	1
7125	Szklarze	1
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	4
7127	Monterzy i konserwatorzy instalacji klimatyzacyjnych i chłodniczych	4
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni	2
7132	Lakiernicy	6
7212	Spawacze i pokrewni	10
7213	Blacharze	1
7214	Robotnicy przygotowujący i wznoszący konstrukcje metalowe	7
7222	Ślusarze i pokrewni	12
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	44
7224	Szlifierze narzędzi i polerowacze metali	3
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	15
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	16
7311	Mechanicy precyzyjni	2

7322	Drukarze	13
7323	Introligatorzy i pokrewni	3
7411	Elektrycy budowlani i pokrewni	20
7412	Elektromechanicy i elektrycy	26
7413	Monterzy linii elektrycznych	1
7421	Monterzy i serwisanci urządzeń elektronicznych	7
7422	Monterzy i serwisanci instalacji i urządzeń teleinformatycznych	3
7511	Masarze, robotnicy w przetwórstwie ryb i pokrewni	2
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	3
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	6
7532	Konstruktorzy i krojczowie odzieży	2
7533	Szwaczki, hafciarki i pokrewni	3
7534	Tapicerzy i pokrewni	2
8114	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów cementowych, kamiennych i pokrewni	2
8121	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji i przetwórstwa metali	10
8122	Operatorzy urządzeń do obróbki powierzchniowej metali i nakładania powłok	2
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	6
8132	Operatorzy urządzeń do produkcji materiałów światłoczułych i obróbki filmów	1
8141	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów gumowych	1
8142	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów z tworzyw sztucznych	33
8143	Operatorzy maszyn do produkcji wyrobów papierniczych	5
8153	Operatorzy maszyn do szycia	2
8157	Operatorzy maszyn do prania	1
8160	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów spożywczych i pokrewni	6
8171	Operatorzy urządzeń do wyrobu masy papierniczej i produkcji papieru	1
8183	Operatorzy urządzeń pakujących, znakujących i urządzeń do napełniania butelek	2
8189	Operatorzy innych maszyn i urządzeń przetwórczych	1

8211	Monterzy maszyn i urządzeń mechanicznych	9
8212	Monterzy sprzętu elektrycznego	4
8219	Monterzy pozostali	8
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	20
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	1
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	58
8341	Operatorzy wolnobieżnych maszyn rolniczych i leśnych	1
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	6
8344	Kierowcy operatorzy wózków jezdniowych	56
9112	Pomoce i sprzątaczk biurowe, hotelowe i pokrewne	28
9122	Czyściciele pojazdów	3
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	1
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	2
9321	Ręczni pakowacze i znakowacze	29
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle	27
9334	Układacze towarów na półkach	27
9412	Pomoce kuchenne	6
9611	Ładowacze nieczystości	1
9613	Zamiatacze i pokrewni	1
9621	Gońcy, багаżowi i pokrewni	2
9629	Pracownicy wykonujący prace proste	32
	Razem	4797

Źródło: Opracowanie własne WUP w Poznaniu